

ความสัมพันธ์ระหว่างการทำกับดักอิเล็กทรอนิกส์กับการวางแผนภาษี
ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

โดย

นางสาวน้ำทิพย์ ขำตันวงษ์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต

ภาควิชาการบัญชี สาขาบัญชี

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ความสัมพันธ์ระหว่างการทำบัญชีและการวางแผนภาษี
ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

โดย

นางสาวน้ำทิพย์ ขำตันวงษ์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บัญชีมหาบัณฑิต
ภาควิชาการบัญชี สาขาบัญชี
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2558
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

THE RELATION BETWEEN CORPORATE GOVERNANCE
AND TAX PLANNING OF THE LISTED COMPANIES
IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND

BY

MISS NUMTHIP KHUMTONWONG

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF MASTER OF ACCOUNTING
FACULTY OF COMMERCE AND ACCOUTANCY

THAMMASAT UNIVERSITY

ACADEMIC YEAR 2015

COPYRIGHT OF THAMMASAT UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

การค้นคว้าอิสระ

ของ

นางสาวน้ำทิพย์ ขำตันวงษ์

เรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างการค้ากับดูแลกิจการ กับการวางแผนภาษีของบริษัทจดทะเบียนในตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บัญชีมหาบัณฑิต

เมื่อ วันที่ 15 ก.ค. 2559

ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

(รองศาสตราจารย์อัญชลี พิพัฒน์เสรีบุญ)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิลปพร ศรีจันเพชร)

คณบดี

(ศาสตราจารย์ ดร.ศิริลักษณ์ โรจนกิจอำนวย)

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการ กับการวางแผนภาษีของบริษัทจดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ชื่อผู้เขียน	นางสาวน้ำทิพย์ ขำตันวงษ์
ชื่อปริญญา	บัญชีมหาบัณฑิต
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	บัญชี พาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิลปพร ศรีจันทเพชร
ปีการศึกษา	2558

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้ได้ทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับการวางแผนภาษีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยศึกษาการกำกับดูแลกิจการจากตัวแปร 3 ตัวแปร ได้แก่ ผลประเมินการกำกับดูแลกิจการ สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระในคณะกรรมการของบริษัท และประธานฝ่ายบริหารและประธานคณะกรรมการบริหารเป็นบุคคลเดียวกัน สำหรับการวางแผนภาษีผู้วิจัยเลือกวัดค่าจาก อัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริง (ETR) อัตราส่วนภาษีต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (TAX/CFO) และอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSET)

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ปี 2556 – 2557 โดยไม่เลือกกลุ่มธุรกิจการเงินและกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ บริษัทที่อยู่ในกลุ่มกำลังอยู่ระหว่างการฟื้นฟูการดำเนินงาน และกลุ่มหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ

ผลการศึกษาพบว่า การวางแผนภาษีโดยใช้อัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSET) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการกำกับดูแลกิจการที่วัดผลจากผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ (CG Score) และสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระในคณะกรรมการบริษัท (CEODUAL) กล่าวคือ บริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีส่งผลให้อัตราการวางแผนภาษีลดลง

คำสำคัญ : การกำกับดูแลกิจการ, การวางแผนภาษี

Independent Study Title	The relation between corporate governance and tax planning of the listed companies in the stock exchange of Thailand
Author	Miss Numthip Khumtonwong
Degree	Master of Accounting
Department/Faculty/University	Accounting Commerce and Accountancy Thammasat University
Independent Study Advisor	Assistant Professor Sillapaporn Srijunpetch, Ph.D.
Academic Years	2015

ABSTRACT

This research aims to study the relation between corporate governance and tax planning of the listed companies in the stock exchange of Thailand. Corporate governance evaluated by 3 variables which are CG score, the proportion of independent directors on the board of directors, and the same person of Chief executive officer and Chairman. For Tax planning, the measurement are evaluated from Effective tax rate (ETR), ratio of taxes to cash flow from operating activities (TAX/CFO) and ratio of tax to total assets (TAX/ASSET).

The samples comprise of the listed companies in the stock exchange of Thailand, 2556 – 2557. However, samples exclude group of finance and real estate funds business, group of companies are undergoing rehabilitation operations and companies in MAI stock exchange.

The study found that tax planning using the ratio of tax to total assets has a negative relationship with the corporate governance measured CG Score and the proportion of independent directors on the board of directors. Good corporate governance in companies reduce tax planning rate.

Keywords : Corporate Governance, Tax planning,

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้สามารถสำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสะดวกตากรุณาและความช่วยเหลือจากอาจารย์หลายท่าน ท่านแรกผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิลปพร ศรีจั่นเพชร ที่ท่านกรุณาเสียสละเวลามาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา คอยให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ รวมถึงคอยช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ที่เกิดขึ้น ท่านต่อมาคือรองศาสตราจารย์อัญชลี พิพัฒน์เสริญ ต้องขอขอบพระคุณที่ท่านสละเวลามาเป็นประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ และให้คำแนะนำต่างๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่องานวิจัย

นอกจากนี้ต้องขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่กรุณาสละเวลามาสั่งสอน และให้ความรู้แก่ผู้วิจัย จนสามารถนำมาประยุกต์กับงานวิจัยได้ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ห้องสมุดทุกท่าน ที่กรุณาอำนวยความสะดวกในการยืม – คืน หนังสือต่างๆ และขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่โครงการปริญญาโททางการบัญชี (MAP) ที่กรุณาเป็นธุระติดต่อดำเนินการด้านเอกสารต่างๆ รวมถึงอำนวยความสะดวกในทุกๆ ด้าน จนกระทั่งงานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จได้ สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ ทุกคนในครอบครัว ท่านผู้ใหญ่หลายๆ ท่าน และเพื่อนๆทุกคน ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และคอยให้กำลังใจ ด้วยดีตลอดมา

นางสาวน้ำทิพย์ ขำตันวงษ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

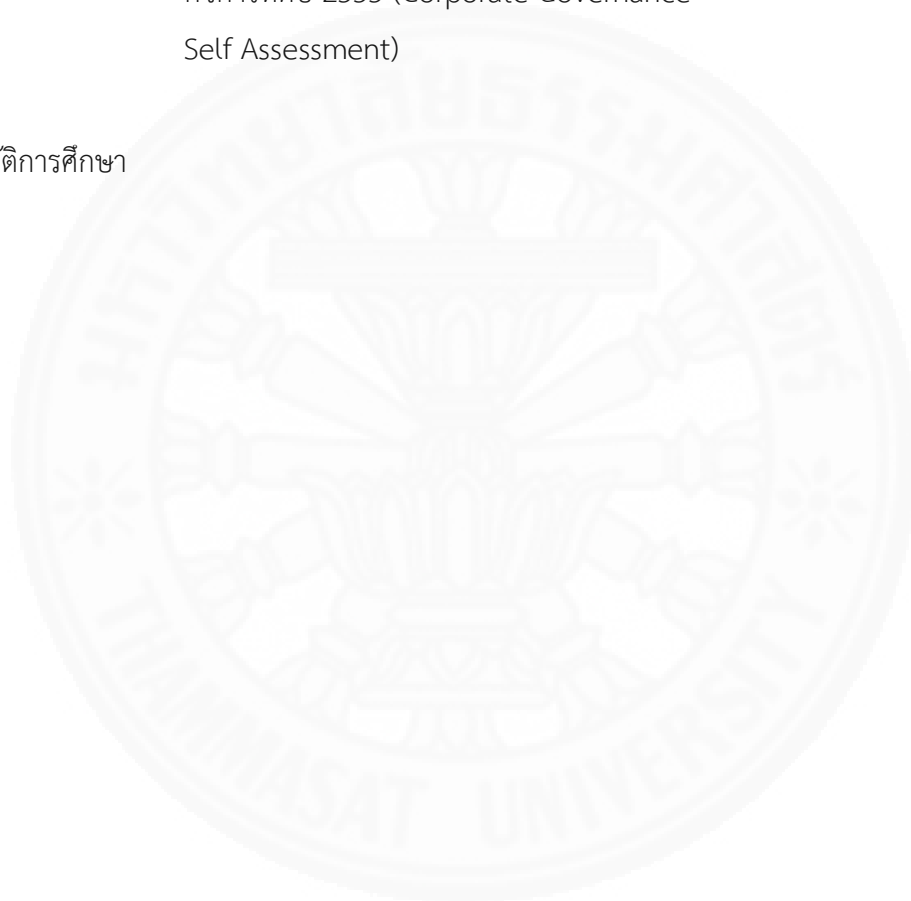
พ.ศ. 2558

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(2)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
สารบัญตาราง	(7)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	1
1.3 ขอบเขตการวิจัย	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	3
2.1.1 ทฤษฎีตัวแทน	3
2.1.2 การกำกับดูแลกิจการ	3
2.1.3 กฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการ	6
2.1.4 ทฤษฎีการวางแผนภาษีของ Hoffman	8
2.1.5 การวางแผนภาษี การหนีภาษี และการหลบหลีกภาษี	8
2.1.6 วัตถุประสงค์ของการวางแผนภาษี	8
2.1.6 กลยุทธ์ในการวางแผนภาษี	9

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
2.3 กรอบแนวคิดงานวิจัย	14
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	15
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	15
3.1.1 ประชากร	15
3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง	15
3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล	15
3.2.1 ตัวแปรอิสระ	15
3.2.2 ตัวแปรตาม	16
3.2.3 ตัวแปรควบคุม	16
3.4 การตั้งสมมติฐาน	17
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	17
3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา	17
3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน	18
3.5.3 สมการที่ใช้ในการวิจัย	18
บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปรายผล	19
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)	19
4.2 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation)	21
4.3 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Linear Regression Analysis)	25
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	27
5.1 การอภิปรายและสรุปผลงานวิจัย	27
5.2 ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ	29

รายการอ้างอิง	31
ภาคผนวก	35
ภาคผนวก ก แบบประเมินตนเอง เรื่องการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแล กิจการที่ดีปี 2555 (Corporate Governance Self Assessment)	36
ประวัติการศึกษา	57

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 จำนวนหลักเกณฑ์และน้ำหนักที่ใช้ในการประเมินการกำกับดูแลกิจการ ปี 2556 – 2557	4
2.2 ระดับคะแนนผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ	5
2.3 รายงานผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัท ในปี 2556 เปรียบเทียบกับ ปี 2557	5
3.1 แสดงตัวอย่าง คำอธิบาย และการวัดค่าของตัวแปร	16
4.1 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งตามประเภทของกลุ่มอุตสาหกรรม	19
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา	20
4.3 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	22
4.4 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Linear Regression Analysis)	25

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

ในปัจจุบันการแข่งขันทางธุรกิจค่อนข้างสูง ประกอบกับสภาพเศรษฐกิจไม่ค่อยดีจึงส่งผลให้แต่ละบริษัทต้องหากกลยุทธ์เพื่อที่จะเพิ่มผลกำไรให้กับบริษัทของตนเอง และพยายามลดค่าใช้จ่ายต่างๆ ลงให้ได้มากที่สุด หนึ่งในค่าใช้จ่ายของบริษัทคือ ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคล ดังนั้น บริษัทจึงต้องมีการวางแผนภาษีเพื่อที่จะลดค่าใช้จ่ายทางภาษี

การวางแผนภาษีเป็นแนวทาง วิธีการ ที่จะสามารถลดหย่อนภาษีได้โดยถูกต้องตามกฎหมายไม่ใช้การหลีกเลี่ยงภาษี บริษัทที่มีผลการดำเนินงานที่ดีย่อมหมายถึงการเสียภาษีที่สูงขึ้นตามไปด้วย ในประเทศไทยได้มีการกำหนดอัตราการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลไว้สูงสุดถึงร้อยละ 20 ของกำไร หากบริษัทจะต้องเสียเต็มจำนวนก็นับว่าเป็นจำนวนเงินไม่น้อยเลยทีเดียว ในหลายๆ บริษัทการวางแผนภาษีจึงถูกนำมาใช้เพื่อลดภาระค่าใช้จ่าย ทำให้ต้นทุนของบริษัทลดลง ส่งผลให้บริษัทมีกำไรสูงขึ้น แต่การวางแผนภาษีจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญชำนาญ จึงอาจทำให้เป็นข้อจำกัดของบางบริษัท นอกจากการนำการวางแผนภาษีมาใช้แล้ว บริษัทควรที่จะมีการกำกับดูแลกิจการที่ดีด้วย เพราะมีงานวิจัยพบว่า การกำกับดูแลกิจการที่ดีส่งผลให้บริษัทมีการวางแผนภาษีลดลง (สัตยา ดันจันทร์พงศ์, 2557) ในงานวิจัยดังกล่าวได้ทำการศึกษาการกำกับดูแลกิจการจากผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการเพียงอย่างเดียว แต่ตามหลักเกณฑ์การพิจารณาการกำกับดูแลกิจการจะพิจารณาถึงความรับผิดชอบของคณะกรรมการด้วย เพราะฉะนั้นโครงสร้างของคณะกรรมการน่าจะส่งผลกับการกำกับดูแลกิจการเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับการวางแผนภาษี โดยใช้ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระในคณะกรรมการของบริษัท และประธานฝ่ายบริหารกับประธานคณะกรรมการบริหารเป็นบุคคลเดียวกัน เพื่อศึกษาถึงทิศทางของความสัมพันธ์ว่าเป็นไปในเชิงบวก หรือเชิงลบ

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงการวางแผนภาษีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการ กับการวางแผนภาษีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.3 ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการ กับการวางแผนภาษีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปี 2556 - 2557 โดยมุ่งเน้นศึกษาตัวแปรอิสระที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการ ได้แก่ ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระในคณะกรรมการของบริษัท และประธานฝ่ายบริหารกับประธานคณะกรรมการบริหารเป็นบุคคลเดียวกัน ส่วนตัวแปรตามคือการวางแผนภาษี ได้แก่ อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง (Effective Tax Rate) อัตราส่วนภาษีต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (TAX/CFO) (Zimmerman, 1983) และอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSET) (ธัญพร ตันตยวงศ์, 2552) สุดท้ายในส่วนของตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดของกิจการ อัตราส่วนราคาตลาดต่อราคาบัญชี ความเสี่ยงทางการเงินของบริษัท และประเภทของกลุ่มอุตสาหกรรม

ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้จะได้มาจากการรวบรวมจากฐานข้อมูลต่างๆ เช่น เว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และ SET SMART เป็นต้น

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัยนี้คือ ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับบริษัท สามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาการลงทุน เพราะหากบริษัทสามารถจัดการวางแผนภาษีได้ดีก็จะทำให้บริษัทนั้นมีค่าใช้จ่ายด้านภาษีลดลงส่งผลให้กำไรเพิ่มขึ้น สำหรับผู้บริหารสามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ในการบริหาร เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนต่อไป

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 ทฤษฎีตัวแทน

ทฤษฎีตัวแทนได้ถูกอธิบายโดย Jensen and Meckling (1976) ซึ่งได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 2 กลุ่ม โดยกลุ่มแรกคือ ตัวการ เป็นกลุ่มที่มอบอำนาจ กลุ่มที่ 2 คือ ตัวแทน เป็นกลุ่มที่ได้รับมอบอำนาจในการบริหาร เพื่อให้ตัวการได้รับประโยชน์สูงสุด และตัวแทนจะได้รับค่าตอบแทนจากการทำงานนั้น ในการแบ่งแยกกลุ่มเช่นนี้อาจทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งในเรื่องผลประโยชน์ระหว่างตัวการกับตัวแทนได้ โดยที่ผู้บริหารจะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและไม่คำนึงถึงประโยชน์ของบริษัท จนทำให้เกิดปัญหาตัวแทน

2.1.2 การกำกับดูแลกิจการ

การกำกับดูแลกิจการ คือ ระบบที่จัดให้มีโครงสร้างและกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการฝ่ายจัดการ และผู้ถือหุ้น เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน นำไปสู่ความเจริญเติบโตและเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ถือหุ้นในระยะยาว โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียอื่น โดยประกอบด้วยหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณารวม 237 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 หมวด ได้แก่

1. สิทธิของผู้ถือหุ้น

ผู้ถือหุ้นมีสิทธิในการเป็นเจ้าของบริษัทผ่านทางแต่งตั้งคณะกรรมการบริษัทให้ทำหน้าที่ในการบริหารแทนตน และมีสิทธิในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของบริษัท เพราะฉะนั้นบริษัทควรส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิของตนเอง

2. การปฏิบัติที่เท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น

ผู้ถือหุ้นที่เป็นผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นที่ไม่ได้เป็นผู้บริหาร รวมถึงผู้ถือหุ้นที่เป็นชาวต่างชาติ ควรได้รับการปฏิบัติและสิทธิประโยชน์ที่เท่าเทียมกันทุกคน หากมีผู้ถือหุ้นรายใดที่ไม่ได้รับความเท่าเทียม บริษัทควรที่จะมีการชดเชยให้กับผู้ถือหุ้นเหล่านั้น

3. บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

ผู้ที่มีส่วนได้เสียกับบริษัทควรได้รับการดูแล และได้รับสิทธิจากบริษัทตามที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้คณะกรรมการบริษัทควรที่จะมีการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างผู้มีส่วนได้เสียกับบริษัท เพื่อให้เกิดความมั่นคง และความยั่งยืนของธุรกิจ

4. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

คณะกรรมการบริษัทควรกำกับดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลของบริษัท ทั้งที่เป็นข้อมูลทางการเงิน และที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงิน โดยข้อมูลเหล่านั้นจะต้องเป็นข้อมูลที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย มีความน่าเชื่อถือ มีคุณภาพ และเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์กับนักลงทุนเพื่อนำไปใช้ประกอบพิจารณาการลงทุนได้

5. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการกำกับดูแลกิจการ เพื่อให้บริษัทได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด และเป็นผู้รับผิดชอบผลการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้ถือหุ้น

ตารางที่ 2.1

จำนวนหลักเกณฑ์และน้ำหนักที่ใช้ในการประเมินการกำกับดูแลกิจการ ปี 2556 – 2557

หัวข้อ	หลักเกณฑ์การประเมิน (ข้อ)		น้ำหนัก (%)	
	2556	2557	2556	2557
1. สิทธิของผู้ถือหุ้น	24	33	20	15
2. การปฏิบัติที่เท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น	16	19	15	10
3. บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย	18	28	20	20
4. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส	36	50	20	20
5. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ	54	107	25	35
รวม	148	237	100	100

สำหรับการเผยแพร่จะทำการเผยแพร่เฉพาะบริษัทที่ได้คะแนนอยู่ในระดับ “ดี” ขึ้นไป ซึ่งจะแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ “ดี” “ดีมาก” และ “ดีเลิศ”(สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD), 2558)

ตารางที่ 2.2

ระดับคะแนนผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ

ช่วงคะแนน	สัญลักษณ์	ความหมาย
90 - 100		ดีเลิศ
80 - 89		ดีมาก
70 - 79		ดี
60 - 69		พอใช้
50 - 59		ผ่าน
ต่ำกว่า 50	-	N/A

สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ได้ประกาศผลการจัดกลุ่มในปี พ.ศ. 2556 (526 บริษัท) เปรียบเทียบกับ พ.ศ. 2557 (550 บริษัท) ดังนี้

ตารางที่ 2.3

รายงานผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัท ในปี พ.ศ. 2556 เปรียบเทียบกับ พ.ศ. 2557

สัญลักษณ์	จำนวนบริษัท			
	2556	%	2557	%
	87	17	30	5
	166	31	107	20
	152	29	171	31
 และต่ำกว่า และบริษัท ที่ได้รับการประเมิน ระหว่างวันที่ 1 ม.ค. 56 – 22 ต.ค. 57	121	23	242	44
รวม	526	100	550	100

เมื่อเปรียบเทียบรายงานผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการในปี 2556 กับ 2557 พบว่าจำนวนบริษัทที่อยู่ในระดับดีขึ้นไปมีจำนวนลดลง กล่าวคือ ในปี 2556 มีจำนวนบริษัทที่อยู่ในระดับดีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 77 แบ่งเป็นบริษัทที่อยู่ในระดับดีคิดเป็นร้อยละ 29 บริษัทที่อยู่ในระดับดีมากคิดเป็นร้อยละ 31 และบริษัทที่อยู่ในระดับดีเลิศคิดเป็นร้อยละ 17 ในขณะที่ปี 2557 มีจำนวนบริษัทที่อยู่ในระดับดีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 56 แบ่งเป็นบริษัทที่อยู่ในระดับดีคิดเป็นร้อยละ 31 บริษัทที่อยู่ในระดับดีมากคิดเป็นร้อยละ 20 และบริษัทที่อยู่ในระดับดีเลิศคิดเป็นร้อยละ 5

2.1.3 กฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการ

เพื่อให้บริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทย ได้ปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการ และให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการของ OECD ประเทศไทยจึงได้ออกกฎหมายและกฎเกณฑ์ต่างๆ ดังนี้

1. พระราชบัญญัติบริษัทมหาชน พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติบริษัทมหาชน พ.ศ. 2535 แบ่งเป็น 18 หมวด 225 มาตรา และอัตราค่าธรรมเนียมต่างๆ ซึ่งมีเนื้อหาหลักๆ ได้แก่ การกำหนดสิทธิขั้นพื้นฐานต่างๆ ของผู้ถือหุ้น เช่น สิทธิในการมอบฉันทะ การกำหนดรายละเอียดของแบบฟอร์มต่างๆ สิทธิในการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญและมีผลกระทบต่อบริษัท เช่น การเพิ่มทุน เป็นต้น รวมถึงมีการกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท ให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์และเป็นไปด้วยความระมัดระวัง นึกถึงประโยชน์ของบริษัทมากกว่าประโยชน์ส่วนตนอีกด้วย

2. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ประกอบด้วย 13 หมวด 344 มาตรา ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้นอกจากจะบังคับใช้กับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และผู้ลงทุนแล้ว ยังรวมถึงบริษัทจำกัดทั่วไปก็ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฉบับนี้เช่นกัน โดยเนื้อหาหลักๆ จะเกี่ยวกับการเพิ่มข้อกำหนดในส่วนของบริษัทและมาตรการเพื่อคุ้มครองสิทธิประโยชน์ต่างๆ ของผู้ถือหุ้น นอกจากนี้ยังเพิ่มข้อกำหนดคุณสมบัติของผู้บริหารและคณะกรรมการบริษัท และกำหนดขอบเขตหน้าที่ของการปฏิบัติงานให้มีความระมัดระวังและซื่อสัตย์ต่อหน้าที่

3. ประกาศว่าด้วยการอนุญาตให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ (ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. 28/2551)

ประกาศฉบับนี้เป็นข้อกำหนดคุณสมบัติของผู้ขออนุญาตเสนอขายหุ้น ซึ่งครอบคลุมกับการกำกับดูแลกิจการ ดังนี้

สิทธิของผู้ถือหุ้น

โครงสร้างของผู้ถือหุ้นจะต้องชัดเจนและเป็นธรรม โดยผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้บริหาร และคณะกรรมการบริษัท จะต้องไม่มีผลประโยชน์อื่นใดที่ขัดแย้งกับผลประโยชน์ของบริษัท และไม่มีข้อสงสัยว่าการบริหารจัดการบริษัทไม่มีความโปร่งใส และไม่เป็นธรรมกับผู้ถือหุ้น

บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารและคณะกรรมการบริษัท

ผู้บริหารและคณะกรรมการบริษัทจะต้องมีความน่าไว้วางใจ เชื่อถือได้ เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตน นอกจากนี้คณะกรรมการบริษัทจะต้องเป็นไปในลักษณะที่มีการถ่วงดุล เช่น มีคณะกรรมการอิสระอย่างน้อย 3 คน หรือ 1 ใน 3 ของคณะกรรมการทั้งหมด และต้องมีอย่างน้อย 1 คนมีความสามารถในการตรวจสอบงบการเงิน เป็นต้น

การเปิดเผยข้อมูล

บริษัทจะต้องมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างครบถ้วนและถูกต้อง งบการเงินมีความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี ได้รับการรับรองจากผู้สอบบัญชีที่ได้รับอนุญาตจาก ก.ล.ต. ซึ่งข้อมูลที่ได้รับการเปิดเผยนั้น จะต้องเป็นประโยชน์ สามารถใช้ประกอบพิจารณาการลงทุนของนักลงทุนได้

การคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสีย

บริษัทไม่ส่วนเกี่ยวข้อง หรือมีการลงทุนเกี่ยวกับธุรกิจที่ผิดกฎหมาย

4. ประกาศว่าด้วยการเปิดเผยข้อมูล (ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. 44/2556)

ประกาศฉบับนี้มีเนื้อหาหลักๆ เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัท โดยข้อมูลที่เปิดเผยนั้นจะต้องเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และประกอบไปด้วยข้อมูลที่เป็นข้อมูลทางการเงิน และข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงิน นอกจากนี้ในรายงานประจำปีของบริษัทจะต้องมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามการกำกับดูแลกิจการ หากมีเรื่องใดที่ไม่ได้ปฏิบัติตามจะต้องให้เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติตามไว้ด้วย ทั้งนี้บริษัทจะต้องเปิดเผยข้อมูลภายในระยะเวลาที่กำหนด

5. ประกาศว่าด้วยการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน (ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. 21/2551)

ในประกาศฉบับนี้กำหนดให้การทำธุรกรรมระหว่างคณะกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับบริษัทหรือบริษัทย่อย ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเปิดเผยข้อมูลตามที่กำหนด

6. ประกาศว่าด้วยการได้มาจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์สำคัญ (ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. 20/2551)

การได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ การโอนหรือสละสิทธิประโยชน์ ซึ่งไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สินหรือสิทธิประโยชน์ของบริษัทหรือบริษัทย่อย จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเปิดเผยข้อมูลตามที่กำหนด

2.1.4 ทฤษฎีการวางแผนภาษีของ Hoffman

ตามทฤษฎีของ Hoffman (1961) การวางแผนภาษี คือ ความพยายามที่จะย้ายค่าใช้จ่ายทางภาษีที่ต้องจ่ายให้กับหน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดเก็บภาษีให้กลับคืนสู่กิจการ ซึ่งการวางแผนภาษีสามารถออกแบบได้ภายใต้ขอบเขตของการลดรายได้ที่จะต้องเสียภาษีให้เหลือน้อยที่สุดและต้องไม่เสียกำไรทางบัญชี

2.1.5 การวางแผนภาษี การหนีภาษี และการหลบหลีกภาษี

ความหมายของการวางแผนภาษี คือ การเตรียมการเพื่อเสียภาษีอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ตามกฎหมาย โดยการรู้จักวางแผนใช้สิทธิประโยชน์ต่างๆ ทางภาษีตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อนำมาลดหย่อนค่าใช้จ่ายทางภาษีที่เกิดขึ้น ทำให้เสียภาษีน้อยลง และยังเป็น การช่วยลดต้นทุนอีกทางหนึ่งด้วย

ในขณะที่การหนีภาษี คือ การพยายามลดค่าใช้จ่ายทางภาษีโดยผิดกฎหมาย เช่น การจงใจแสดงรายการที่จะต้องเสียภาษีไม่ครบถ้วน การทำให้ต้นทุนสูงเกินที่ควรจะเป็น เป็นต้น สำหรับการหลบหลีกภาษี คือ การกระทำเพื่อทำให้ภาระทางภาษิลดลง โดยใช้วิธีการที่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือการอาศัยช่องโหว่ของกฎหมาย แล้วมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายทางภาษิลดลง เช่น กรณีมีเงินได้จากต่างประเทศ แต่ไม่นำเข้ามาในประเทศในปีภาษีเดียวกัน มีผลทำให้เงินได้ดังกล่าวไม่ต้องเสียภาษี เป็นต้น

2.1.6 วัตถุประสงค์ของการวางแผนภาษี

วัตถุประสงค์ของการวางแผนภาษีสามารถสรุปได้ดังนี้

1. เพื่อให้สามารถเสียภาษีได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน แต่เสียในอัตราที่น้อยที่สุดเท่าที่จะกระทำได้โดยถูกต้องตามกฎหมาย
2. เพื่อประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจ และความได้เปรียบทางธุรกิจ เพราะถ้าสามารถเสียภาษีได้ในอัตราที่ต่ำกว่า แสดงว่าบริษัทจะมีต้นทุนที่น้อยกว่า ส่งผลให้ได้รับกำไรเพิ่มมากขึ้น
3. เพื่อใช้พิจารณาประกอบการวางแผนขยายกิจการ โดยการนำสิทธิประโยชน์ต่างๆ มาใช้ เช่น สิทธิการได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากรัฐบาล ซึ่งจะได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ ทางภาษี ซึ่งจะช่วยให้กิจการสามารถลดต้นทุนในการประกอบกิจการได้

2.1.7 กลยุทธ์ในการวางแผนภาษี

การวางแผนภาษีมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ ชำนาญ ทั้งในด้านกฎหมาย ด้านบัญชี และด้านการเงิน เนื่องจากการวางแผนภาษีก่อนข้างยุ่งยาก ต้องกระทำอย่างละเอียดรอบคอบ และจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการเป็นอย่างดี เพื่อได้รับประโยชน์สูงสุดจากการวางแผนภาษี สามารถสรุปกลยุทธ์ในการวางแผนภาษีได้ดังนี้

1. ผู้วางแผนภาษีจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในประมวลรัษฎากรเป็นอย่างดี และคอยติดตามหาข้อมูลใหม่ๆ อยู่เสมอ เนื่องจากประมวลรัษฎากรเป็นกฎหมายที่มีการปรับปรุงแก้ไข ข้อกำหนดหรือเงื่อนไขต่างๆ อยู่เสมอ ผู้วางแผนภาษีจึงควรที่จะติดตามข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ รวมถึงศึกษาข้อมูลในอดีตที่ผ่านมาและประมวลกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น คำวินิจฉัยกรมสรรพากร คำพิพากษาศาลฎีกา ข้อหารือต่างๆ และประมวลแพ่งและพาณิชย์ เป็นต้น

2. นอกจากความรู้ความเข้าใจในด้านกฎหมายแล้ว ผู้วางแผนควรมีความรู้ความเข้าใจในด้านบัญชีด้วย เนื่องจากบางครั้งต้องใช้ความรู้ความสามารถทางด้านบัญชีมาช่วยในการวางแผนภาษี เช่น การบันทึกรายรับรายจ่าย ควรใช้เกณฑ์เงินสด หรือเกณฑ์สิทธิจะก่อให้เกิดประโยชน์ทางภาษีมากกว่ากัน เป็นต้น

3. ผู้วางแผนภาษีต้องมีความเข้าใจในแต่ละรูปแบบของการประกอบกิจการ เช่น บริษัท จดทะเบียน กิจการเจ้าของคนเดียว กิจการร่วมค้า และห้างหุ้นส่วนฯ เป็นต้น ซึ่งแต่ละรูปแบบจะมีหลักเกณฑ์ หรือข้อกำหนดต่างๆ ในทางภาษีที่แตกต่างกัน

4. ผู้วางแผนภาษีต้องศึกษาถึงการใช้สิทธิประโยชน์ต่างๆ ในทางภาษี และมีความเข้าใจเป็นอย่างดี เช่น การใช้สิทธิประโยชน์จากการได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากรัฐบาล เพื่อได้รับการยกเว้นการเสียภาษี การใช้ประโยชน์จากอนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างประเทศ เพื่อจัดการเสียภาษีซ้ำซ้อน เป็นต้น

5. ผู้วางแผนภาษีควรระทำการวางแผนภาษีอย่างถูกต้องตามกฎหมาย รอบครอบ โปร่งใส และพร้อมรับการตรวจสอบจากกรมสรรพากร เพราะหากการกระทำไม่ถูกต้อง เมื่อได้รับการตรวจสอบอาจทำให้ได้รับการลงโทษ และเสียเบี้ยปรับเป็นจำนวนมาก

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปรอิสระ

การกำกับดูแลกิจการ โดยตัวแปรที่นำมาใช้วัดผล ได้แก่ ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระในคณะกรรมการของบริษัท และประธานฝ่ายบริหารและประธานคณะกรรมการบริหารเป็นบุคคลเดียวกัน

สัตยา ตันจันทร์พงศ์ (2557) ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการที่ดีต่อการวางแผนภาษีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปี 2554 จำนวน 324 บริษัท ได้ทำการศึกษาโดยวัดการกำกับดูแลกิจการจากผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ (CG Score) และการวางแผนภาษีทำการวัดผลจากตัวแปร 3 ตัว ได้แก่ อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง (ETR) อัตราส่วนภาษีต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (TAX/CFO) และอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSET) จากการศึกษาดังกล่าวพบว่าการกำกับดูแลกิจการที่ดีส่งผลให้บริษัทมีการวางแผนภาษีลดลง ซึ่งสอดคล้องกับ Wang (2010) และ Desai and Dharmapala (2006) การกำกับดูแลกิจการที่มีอิทธิพลเชิงบวกกับการวางแผนภาษี โดยบริษัทที่มีความโปร่งใส จะมีการหลีกเลี่ยงภาษีที่สูง แต่จะหลีกเลี่ยงภาษีโดยไม่ใช้วิธีการที่คลุมเครือ เนื่องจากวิธีการดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อบริษัทได้ในอนาคต นอกจากนี้งานวิจัยของ Rego and Wilson (2010) พบว่าบริษัทที่มีการปฏิบัติตามการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพียงบางส่วน ผู้บริหารอาจเลือกใช้วิธีการที่มีความเสี่ยงในการจัดหาเงินทุนและสนับสนุนให้มีการหลบหนีภาษี แต่ถ้าบริษัทมีการปฏิบัติตามการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพิ่มมากขึ้นก็จะช่วยลดความเสี่ยงในการจัดหาเงินทุนและลดการหลบหนีภาษีได้

สรินยา เขาวรรณเกษม (2553) ศึกษาผลการดำเนินงานของกิจการกับคะแนนการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุและการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่าผลการดำเนินงานของกิจการมีความสัมพันธ์กับคะแนนการประเมินการกำกับดูแลกิจการ เนื่องจากบริษัทที่มีผลการดำเนินงานที่ดีย่อมมาจากการบริหารจัดการภายในที่ดี มีระบบการถ่วงดุลอำนาจในสัดส่วนของคณะกรรมการ ส่งผลให้นักลงทุนเกิดความเชื่อมั่นในการลงทุน และยังส่งผลให้คะแนนการประเมินการกำกับดูแลกิจการดีตามไปด้วย

จิราภรณ์ พงศ์พันธุ์พัฒนา (2558) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการกำกับดูแลกิจการที่ดี และผลการดำเนินงานของกิจการ:บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งกลไกการกำกับดูแลกิจการ ได้แก่ จำนวนคณะกรรมการ สัดส่วนความเป็นอิสระของคณะกรรมการบริษัท

ประธานกรรมการบริษัทและประธานกรรมการบริหารไม่ใช่บุคคลเดียวกัน และโครงสร้างบริษัท โดยใช้ข้อมูลจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ยกเว้นบริษัทกลุ่มธุรกิจการเงิน และประกันภัย) ปี 2553-2555 จำนวน 584 บริษัท ผลการวิจัยพบว่าจำนวนคณะกรรมการและโครงสร้างผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับผลการดำเนินงาน แต่ในงานวิจัยนี้ไม่พบความสัมพันธ์ที่มีระดับนัยสำคัญระหว่างสัดส่วนความเป็นอิสระของคณะกรรมการบริษัท และประธานกรรมการบริษัท และประธานกรรมการบริหารมีใช้คนเดียวกันกับผลการดำเนินงานของกิจการ

Black, Carvalho และ Gorga (2010) ศึกษาถึงการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในประเทศบราซิล ซึ่งงานวิจัยนี้ได้ระบุขอบเขตการวิจัยคือเลือกใช้บริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี และบริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการไม่ดี ผลการวิจัยพบว่าในหลายๆ บริษัทคณะกรรมการบริษัทมีขนาดเล็ก และเกือบทั้งหมด หรือบางส่วนของคณะกรรมการจะเป็นคนในครอบครัวเดียวกัน หรือเป็นตัวแทนของครอบครัวเข้าไปบริหารกิจการ ในขณะที่บางบริษัทที่มีคณะกรรมการขนาดใหญ่ไม่มีคณะกรรมการที่เป็นอิสระ และบริษัทส่วนใหญ่ในประเทศบราซิลประธานฝ่ายบริหารและประธานคณะกรรมการบริหารจะเป็นคนละบุคคลกัน เนื่องจากเป็นการป้องกันไม่ให้ประธานบริหารมีอำนาจมากเกินไป และช่วยให้การตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

Klein (2002) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบภายในกับคุณลักษณะของคณะกรรมการบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับการตกแต่งกำไรของบริษัท จากการศึกษาพบความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างความเป็นอิสระของคณะกรรมการตรวจสอบภายในกับรายการคงค้างที่ผิดปกติ การลดสัดส่วนความเป็นอิสระของคณะกรรมการและคณะกรรมการตรวจสอบภายในจะส่งผลให้บริษัทมีรายการคงค้างที่ผิดปกติเพิ่มมากขึ้น ผลกระทบนี้จะเห็นได้อย่างชัดเจนในบริษัทที่มีคณะกรรมการหรือคณะกรรมการตรวจสอบมาจากบุคคลภายนอกเป็นส่วนน้อย เพราะฉะนั้นงานวิจัยนี้จึงให้คำแนะนำว่าโครงสร้างของคณะกรรมการบริษัทที่มีสัดส่วนของคณะกรรมการที่เป็นอิสระมาก จะส่งผลให้การตรวจสอบดูแลในส่วนของการบัญชีการเงินขององค์กรมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Beasley (1996)

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้น จึงสามารถสรุปตัวแปรอิสระทั้งหมดที่นำมาใช้ในงานวิจัยขึ้นนี้ 3 ตัวแปร ได้แก่ ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระในคณะกรรมการของบริษัท และประธานฝ่ายบริหารและประธานคณะกรรมการบริหารเป็นบุคคลเดียวกัน

ตัวแปรตาม

การวางแผนภาษี จะใช้การวัดค่าตัวแปรโดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกการวางแผนภาษีที่ทำให้กำไรทางภาษีลดลง โดยไม่กระทบกำไรทางบัญชี ซึ่งจะวัดค่าจากอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง (ETR) โดยงานวิจัยส่วนใหญ่จะเลือกใช้ค่า ETR รายปี แต่ในงานวิจัยนี้จะใช้ค่า ETR เฉลี่ย 3 ปี เพื่อลดผลกระทบที่เกิดจากรายการที่เกิดขึ้นชั่วคราว Dyreng et al (2007) ได้ทำการศึกษาถึงการหลีกเลี่ยงภาษีของบริษัทที่ดำเนินกิจการมาเป็นระยะเวลานาน เขาพบปัญหาการหาอัตราภาษีที่แท้จริง (ETR) ของบริษัทโดยใช้ข้อมูลที่เป็นปีต่อปี ปรากฏว่าค่า ETR ที่ได้นั้นมีผลกระทบที่เกิดขึ้นจากรายการชั่วคราว ทำให้ค่า ETR ที่เกิดขึ้นไม่ค่อยสะท้อนอัตราภาษีของบริษัท พวกเขาจึงทำการเก็บค่า ETR โดยใช้ค่าเฉลี่ย พบว่าค่า ETR ที่ได้มีประสิทธิภาพ และสะท้อนอัตราภาษีของบริษัทมากกว่า

กลุ่มที่ 2 การวางแผนภาษีที่ทำให้ทั้งกำไรทางบัญชีและกำไรทางภาษีลดลง ใช้การวัดค่าจากอัตราส่วนภาษีต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (TAX/CFO) Zimmerman (1983) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราภาษีกับขนาดของบริษัท ในงานวิจัยชิ้นนี้เขาได้เลือกวัดอัตราภาษีที่แท้จริงจากอัตราส่วนภาษีต่อกระแสเงินสดที่เกิดจากกิจกรรมดำเนินงาน เนื่องจากการใช้กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานนั้นจะไม่ได้รับผลกระทบจากรายการบัญชีคงค้าง ซึ่งวิธีการนี้ได้ถูกนำมาใช้ในงานวิจัยของ Fama (1981) และ Gonedes (1981) เช่นกัน และผลที่ได้จากงานวิจัยนี้จะขึ้นอยู่กับแหล่งที่มาของข้อมูล วิธีการวัดขนาดของบริษัท และวิธีการวัดอัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริง จากผลการวิจัยที่ได้สามารถสรุปผลได้คือ ขนาดของบริษัทเป็นตัวแทนที่แสดงถึงระดับค่าใช้จ่ายทางภาษี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่มีมาก่อน

ธัญพร ดันตยวรงค์ (2552) ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนภาษีและความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับมูลค่าของกิจการ หลักฐานเชิงประจักษ์จากประเทศไทย ซึ่งได้ทำการศึกษาจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ยกเว้นบริษัทที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูกิจการ ในช่วงปี 25544 – 2550 และใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ในส่วนของการวางแผนภาษีนั้น ได้วัดค่าจาก 2 ส่วน คือ 1) การทำให้กำไรทางภาษีลดลงแต่ไม่กระทบกำไรทางบัญชี ได้แก่ อัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริง และ 2) การทำให้กำไรทางภาษีและกำไรทางบัญชีลดลง ได้แก่ อัตราส่วนภาษีต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (TAX/CFO) และอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSET) ผลการศึกษาพบว่าโครงสร้างของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์กับการวางแผนภาษี โดยบริษัทที่มีลักษณะของผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุมเป็นกลุ่มของคนในครอบครัวจะมีการวางแผนภาษีที่ทำให้กำไร

ทางภาษีและกำไรทางบัญชีลดลงเพิ่มขึ้น นอกจากนี้งานวิจัยยังพบอีกว่า บริษัทที่มีความสามารถในการทำกำไรสูงจะมีการวางแผนภาษีที่ทำให้กำไรทางภาษีและกำไรทางบัญชีลดลงต่ำ

จากการศึกษาผลงานวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการเลือกตัวแปรเพื่อใช้วัดค่าการวางแผนภาษีทั้งหมด 3 ตัวแปร ได้แก่ อัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริง (ETR) Dyreng et al (2007) อัตราส่วนภาษีกับกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (TAX/CFO) Zimmerman (1983) และอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSET) ธัญพร ตันติยวงค์ (2552)

ตัวแปรควบคุม

เยาวนารถ เพียรธนะกุลชัย (2552) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านขนาดและสัญชาติของบริษัทกับระดับการวางแผนภาษีอากรในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ จากการศึกษาพบว่าบริษัทอสังหาริมทรัพย์ที่มีขนาดใหญ่ จะมีระดับการวางแผนภาษีที่สูง ในขณะที่บริษัทอสังหาริมทรัพย์ที่มีขนาดเล็กจะมีการวางแผนภาษีที่ต่ำกว่า

Grant Richardson และ Roman Lanis (2007) ได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริงและภาษีเงินได้ หลักฐานเชิงประจักษ์ในประเทศออสเตรเลีย ซึ่งพบว่าโครงสร้างเงินทุน และขนาดของบริษัทมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับอัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริง

สตัยา ตันจันทรพงศ์ (2556) การศึกษาการกำกับดูแลกิจการ การบริหารกำไร และการวางแผนภาษีที่มีผลกระทบต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่าความเสี่ยงทางการเงินจะมีผลกระทบเชิงบวกกับมูลค่ากิจการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

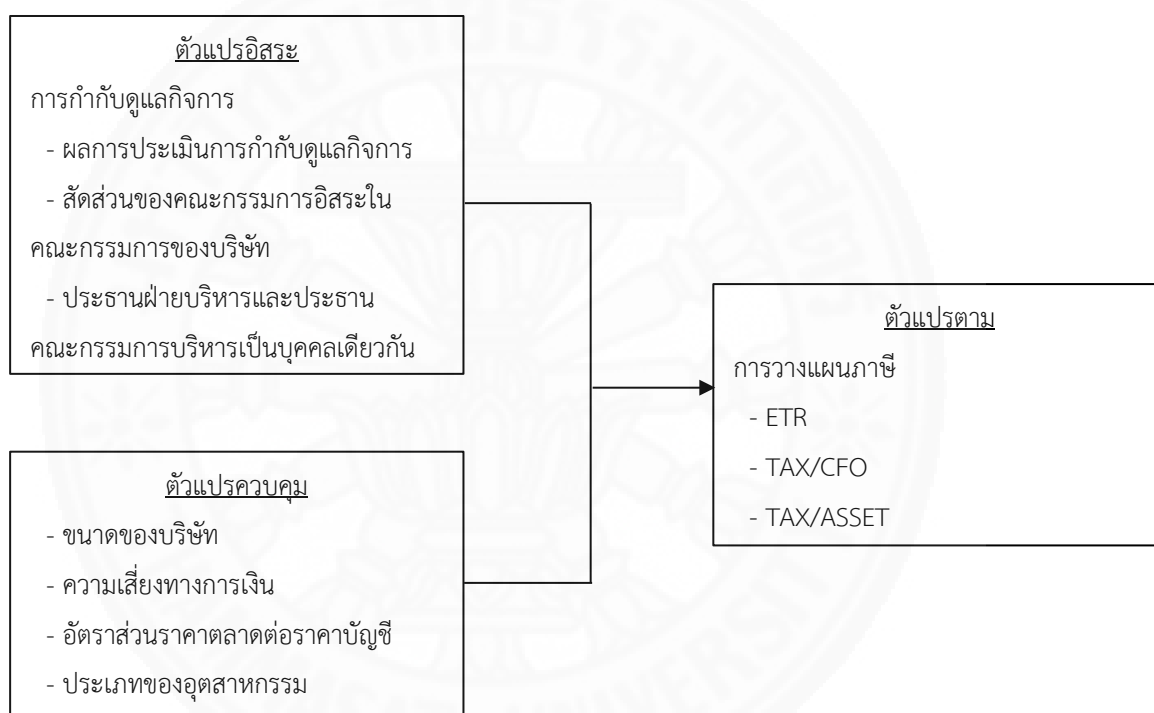
Dyreng et al (2007) พบว่าบริษัทที่เล็กกว่าแต่มีอัตราการเจริญเติบโตที่สูงกว่าจะมีอัตราภาษีที่สูงขึ้น ซึ่งการเจริญเติบโตของบริษัทที่ใช้การวัดจากอัตราส่วนราคาตลาดต่อราคาบัญชี

Xing Liu และ Shujun Cao (2007) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริงของบริษัท: หลักฐานเชิงประจักษ์จากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศจีน ซึ่งจากการศึกษาพบว่าสัดส่วนสินทรัพย์และขนาดของบริษัทไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับอัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริง นอกจากนี้ยังพบว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (ความเสี่ยงทางการเงิน) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับอัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ Chek Derashid และ Hao Zhang (2003) ได้ทำการศึกษาอัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริง และนโยบายอุตสาหกรรม หลักฐานเชิงประจักษ์ในประเทศมาเลเซีย พบว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (ความเสี่ยงทางการเงิน) สัดส่วนการลงทุนในที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และอัตราผลตอบแทนในสินทรัพย์ (ROA) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับอัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริง ในขณะที่อัตราส่วน

มูลค่าตลาดต่อมูลค่าทางบัญชี และอัตราการเติบโตของบริษัทกลับมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับอัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริง

สรุปตัวแปรควบคุมที่นำมาใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ขนาดของบริษัท ความเสี่ยงทางการเงิน อัตราส่วนราคาตลาดต่อราคาบัญชี และประเภทของอุตสาหกรรม

2.3 กรอบแนวคิดงานวิจัย

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และได้รับผลสำรวจแนวปฏิบัติของบริษัทจดทะเบียนในภาพรวม และได้รับการเสนอไว้ในรายงานการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน ซึ่งมีผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ ในปี 2556 และ 2557 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้จัดประเภทตามกลุ่มอุตสาหกรรมทั้งหมด 8 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มธุรกิจการเงิน กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง กลุ่มทรัพยากร กลุ่มบริการ และกลุ่มเทคโนโลยี

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้ทำการวิจัยจะไม่เลือกใช้กลุ่มธุรกิจการเงินและกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ เพราะกลุ่มธุรกิจดังกล่าวมีการปฏิบัติทางบัญชีที่แตกต่างกับกลุ่มธุรกิจอื่น ไม่เลือกบริษัทที่อยู่ในกลุ่มกำลังอยู่ระหว่างการฟื้นฟูการดำเนินงาน เพราะมีการบริหารงานแตกต่างออกไปจากบริษัทปกติ นอกจากนี้จะไม่เลือกกลุ่มหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ เนื่องจากเป็นกลุ่มบริษัทขนาดกลางและขนาดเล็ก เริ่มดำเนินธุรกิจได้ไม่นาน และมีการปฏิบัติทางภาษีที่แตกต่างจากบริษัทปกติ

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยจะได้มาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากฐานข้อมูลต่างๆ เช่น เว็บไซต์ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และ SETSMART เป็นต้น โดยแบ่งออกเป็น 3 ตัวแปร ดังนี้

3.2.1 ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระคือการกำกับดูแลกิจการ ได้แก่ ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ

สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระในคณะกรรมการของบริษัท ประธานฝ่ายบริหารและประธานคณะกรรมการบริหารเป็นบุคคลเดียวกัน

3.2.2 ตัวแปรตาม

ตัวแปรตามในงานวิจัยนี้คือ การวางแผนภาษี โดยแบ่งย่อยเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. การวางแผนภาษีที่ใช้วัดจาก อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง (Effective Tax Rate)
2. การวางแผนภาษีที่ใช้วัดจาก อัตราส่วนภาษีต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (TAX/CFO) (Zimmerman, 1983) และอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSET) (ธัญพร ตันติยวงศ์, 2552)

3.2.3 ตัวแปรควบคุม

ตัวแปรควบคุมในที่นี้จะเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของบริษัท ได้แก่ ขนาดของบริษัท ความเสี่ยงทางการเงิน อัตราส่วนราคาตลาดต่อราคาบัญชี และประเภทของอุตสาหกรรม

ตารางที่ 3.1

แสดงตัวย่อ คำอธิบาย และการวัดค่าของตัวแปร

ตัวแปร	คำอธิบาย	การวัดค่า
1 CG	ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ	3 หมายถึง คะแนนอยู่ในระดับ “ดี” 4 หมายถึง คะแนนอยู่ในระดับ “ดีมาก” 5 หมายถึง คะแนนอยู่ในระดับ “ดีเลิศ”
2 BOARD_SORT	สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระในคณะกรรมการของบริษัท	จำนวนคณะกรรมการอิสระ/จำนวนคณะกรรมการทั้งหมด
3 CEODUAL	ประธานฝ่ายบริหารและประธานคณะกรรมการบริหารเป็นบุคคลเดียวกัน	1 หมายถึง ประธานกรรมการเป็นคนเดียวกับประธานบริหาร 2 หมายถึง ประธานกรรมการเป็นคนละคนกับประธานบริหาร
4 ETR	อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง	ภาษีเงินได้นิติบุคคล/กำไรทางบัญชีก่อนหักภาษีเงินได้นิติบุคคล

ตัวแปร	คำอธิบาย	การวัดค่า
5 TAX_CFO	อัตราส่วนภาษีต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	ภาษี/กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน
6 TAX_ASSET	อัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม	ภาษี/สินทรัพย์รวม
7 SIZE	ขนาดของบริษัท	ค่าลอการิทึมของสินทรัพย์รวม
8 P/BV	อัตราส่วนราคาตลาดต่อราคาบัญชี	ราคาตลาดของหุ้น/ราคาหุ้นตามบัญชี
9 LEV	ความเสี่ยงทางการเงินของบริษัท	หนี้สินรวม/สินทรัพย์รวม
10 IND	ประเภทของกลุ่มอุตสาหกรรม	1 หมายถึง กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร 2 หมายถึง กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค 3 หมายถึง กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม 4 หมายถึง กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง 5 หมายถึง กลุ่มทรัพยากร 6 หมายถึง กลุ่มบริการ 7 หมายถึง กลุ่มเทคโนโลยี

3.4 การตั้งสมมติฐาน

H1 : การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับการวางแผนภาษี

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่ออธิบายลักษณะของตัวแปร โดยการใช้ค่าสถิติพื้นฐานต่างๆ เช่น ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอัตราส่วน เป็นต้น

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน

ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงอนุมานเพื่อทำการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation) และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Linear Regression Analysis)

3.5.3 สมการที่ใช้ในการวิจัย

$$TP_{it} = \beta_0 + \beta_1 CG_{it} + \beta_2 CEODUAL_{it} + \beta_3 BOARD_SORT_{it} + \beta_6 SIZE_{it} + \beta_7 P/BV_{it} + \beta_8 LEV_{it} + \sum_{k=1}^6 \beta_k IND_k + \varepsilon_{it}$$

โดยที่	TP	=	การวางแผนภาษี
	CG	=	ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ
	BOARD_SORT	=	สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระในคณะกรรมการของบริษัท
	CEODUAL	=	ประธานฝ่ายบริหารและประธานคณะกรรมการบริหารเป็นบุคคลเดียวกัน
	SIZE	=	ขนาดของบริษัท
	P/BV	=	อัตราส่วนราคาตลาดต่อราคาบัญชี
	LEV	=	ความเสี่ยงทางการเงินของบริษัท
	IND	=	ประเภทของกลุ่มอุตสาหกรรม

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ในงานวิจัยชิ้นนี้ได้ทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการ กับการวางแผน ภาษีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตามที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 3 ซึ่งขอบเขต ของงานวิจัยชิ้นนี้จะเลือกเก็บข้อมูลบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในช่วงปี 2556 - 2557 และจะไม่เลือกใช้กลุ่มธุรกิจการเงินและกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ เพราะกลุ่มธุรกิจ ดังกล่าวมีการปฏิบัติทางบัญชีที่แตกต่างกับกลุ่มธุรกิจอื่น ไม่เลือกบริษัทที่อยู่ในกลุ่มกำลังอยู่ระหว่างการ ฟื้นฟูการดำเนินงาน เพราะมีการบริหารงานแตกต่างออกไปจากบริษัทปกติ นอกจากนี้จะไม่เลือกกลุ่ม หลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ เนื่องจากเป็นกลุ่มบริษัทขนาดกลางและขนาดเล็ก เริ่มดำเนิน ธุรกิจได้ไม่นาน และมีการปฏิบัติทางภาษีที่แตกต่างจากบริษัทปกติ ทำให้มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 678 ตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปได้ ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

วิเคราะห์ภาพรวมลักษณะของกลุ่มตัวอย่างตามประเภทของอุตสาหกรรม ดังตาราง 4.1

ตารางที่ 4.1

แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งตามประเภทของกลุ่มอุตสาหกรรม

ประเภทกลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	82	12.1
กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค	44	6.5
กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม	100	14.8
กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	158	23.3
กลุ่มทรัพยากร	64	9.4
กลุ่มบริการ	158	23.3
กลุ่มเทคโนโลยี	72	10.6
รวม	678	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่าจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่แบ่งตามประเภทอุตสาหกรรมที่มากที่สุด ได้แก่ กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และกลุ่มบริการ คือมีถึง 158 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 23.3 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาคือกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม มีจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 100 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 14.8 กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร มีจำนวน 82 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 12.1 กลุ่มเทคโนโลยี จำนวน 72 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 10.6 กลุ่มทรัพยากร จำนวน 64 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 9.4 และกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุด ได้แก่ กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค มีจำนวน 44 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 6.5

จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 678 ตัวอย่าง แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทำการวิเคราะห์โดยแยกตามตัวแปรที่นำมาใช้ ประกอบด้วย อัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริง (ETR) อัตราส่วนภาษีต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (TAX/CFO) อัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSET) ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ (CG) ขนาดของบริษัท (SIZE) อัตราส่วนราคาตลาดต่อราคาบัญชี (P/BV) และความเสี่ยงทางการเงินของบริษัท (LEV) ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ETR	678	-9.842	8.721	0.157	0.614
TAX/CFO	678	-3.294	3.872	0.109	0.549
TAX/ASSET	678	-0.056	0.149	0.011	0.019
CG	678	0	5	3.718	0.897
SIZE	678	4.298	14.404	8.796	1.535
P/BV	678	0.16	77.14	2.901	4.479
LEV	678	0.002	6.033	0.505	0.458

จากตารางที่ 4.2 พบว่าค่า ETR มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.157 และ TAX/CFO มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.109 และ TAX/ASSET มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.011 แสดงให้เห็นว่าบริษัทโดยส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายทางภาษีไม่สูงมากนัก จึงส่งผลให้แต่ละบริษัทมีการวางแผนภาษีไม่ค่อสูงมากเช่นกัน เนื่องจากถ้าค่า ETR , TAX/CFO และ TAX/ASSET มีค่าต่ำจะแสดงให้เห็นว่ามีอัตราการวางแผนภาษีที่สูง แต่เมื่อเปรียบเทียบกันระหว่าง ค่า ETR, ค่า TAX/ASST และค่า TAX/CFO จะเห็นได้ว่าค่า ETR มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในกลุ่มนี้แสดงให้เห็นว่าถ้าเราวัดค่าการวางแผนภาษีด้วยค่า ETR เพียงอย่างเดียวอาจทำให้การวางแผนภาษีของบริษัทสูงกว่าความจริงก็เป็นได้ ค่าเฉลี่ยของผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ 3.718 แสดงให้เห็นว่าบริษัทโดยส่วนใหญ่มีการกำกับดูแลกิจการอยู่ในระดับ “ดี” ซึ่งสอดคล้องกับการประผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ที่ประกาศผลการจัดกลุ่มในปี พ.ศ. 2556 และ พ.ศ. 2557 พบว่าบริษัทส่วนใหญ่มีผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการอยู่ในระดับ “ดี” ประมาณร้อยละ 30 หรือเกือบๆ 1 ใน 3 ของทั้งหมด และมีค่าเฉลี่ยของขนาดของบริษัทอยู่ที่ 8.796 และค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนราคาตลาดต่อราคาบัญชี 2.901 และค่าเฉลี่ยของความเสี่ยงทางการเงินของบริษัท 0.505 แสดงให้เห็นว่าบริษัทส่วนใหญ่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีการจัดการควบคุมดูแลภายในที่ดียอมส่งผลให้ความเสี่ยงทางการเงินของบริษัทน้อย และสร้างความน่าเชื่อถือให้กับนักลงทุน ซึ่งสอดคล้องกับ สรินยา เชาวน์เกษม (2553) และ จีราภรณ์ พงศ์พันธุ์พัฒนา (2558) กล่าวคือผลการดำเนินงานของบริษัทที่มีความสัมพันธ์กับคะแนนการประเมินการกำกับดูแลกิจการ นอกจากนี้เมื่อบริษัทมีการกำกับดูแลกิจการที่ดีแล้ว ยังอาจส่งผลให้บริษัทมีการวางแผนภาษีที่ลดลง (Rego and Wilson, 2010)

4.2 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation)

การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) เป็นการวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ละตัวแปร ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่และมีรูปแบบการสัมพันธ์กันไปในทิศทางใด โดยในงานวิจัยนี้จะเน้นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการ (ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ (CG), สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระในคณะกรรมการของบริษัท (BOARD_SORT) และประธานฝ่ายบริหารและประธานคณะกรรมการบริหารเป็นบุคคลเดียวกัน (CEODUAL)) กับการวางแผนภาษี (อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลที่แท้จริง (ETR), อัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSET) และอัตราส่วนภาษีต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (TAX/CFO)) ผลการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3
ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

		ETR	TAX/CFO	TAX/ASSET	CG	BOARD	CEODUAL	SIZE	PBV	LEV	IND
				T							
ETR	Pearson	1									
Correlation											
	Sig. (2-tailed)										
Tax/CFO	Pearson	.025	1								
Correlation		.509									
	Sig. (2-tailed)										
TAX/ASSET	Pearson	.094*	.117**	1							
Correlation		.015	.002								
	Sig. (2-tailed)										
CG	Pearson	-.038	-.049	-.104**	1						
Correlation		.320	.200	.007							
	Sig. (2-tailed)										
BOARD	Pearson	-.034	-.025	-.116**	.096*	1					
Correlation		.377	.514	.003	.013						
	Sig. (2-tailed)										
CEODUAL	Pearson	.008	-.041	.035	.055	-.020	1				
Correlation		.829	.284	.366	.156	.607					
	Sig. (2-tailed)										

		ETR	TAX/CFO	TAX/ASSE T	CG	BOARD	CEODUAL	SIZE	PBV	LEV	IND
SIZE	Pearson	.027	-.003	-.111**	.336**	.168**	.128**	1			
Correlation		.482	.939	.004	.000	.000	.001				
	Sig. (2-tailed)										
PBV	Pearson	-.022	.026	.137**	.042	-.065	.029	.046	1		
Correlation		.591	.515	.001	.294	.102	.466	.249			
	Sig. (2-tailed)										
LEV	Pearson	.002	-.011	.186**	.003	.106**	.015	.071	.104**	1	
Correlation		.949	.767	.000	.934	.006	.692	.065	.009		
	Sig. (2-tailed)										
IND	Pearson	.004	.055	.059	.067	-.053	.105**	.092*	.126**	.089*	1
Correlation		.920	.154	.124	.080	.166	.006	.017	.002	.021	
	Sig. (2-tailed)										

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

จากตาราง 4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) พบว่า อัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSET) ซึ่งเป็นตัวแปรที่แสดงถึงการวางแผนภาษี มีความสัมพันธ์เชิงลบกับ ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ (CG), สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระในคณะกรรมการของบริษัท (BOARD_SORT) ซึ่งเป็นตัวแปรที่แสดงถึงการกำกับดูแลกิจการ และขนาดของบริษัท (SIZE) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 นอกจากนี้ยังพบความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSET) กับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (P/BV) และความเสียหายทางการเงินของบริษัท (LEV) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า บริษัทที่มีผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี และมีสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระในคณะกรรมการของบริษัทที่สูง รวมถึงมีบริษัทที่มีขนาดใหญ่จะมีอัตราการวางแผนภาษีที่น้อย สอดคล้องกับ สัตยา ตันจันทรพงศ์ (2557), ธัญพร ตันตียวงค์ (2552) และ Wang (2010) และ Desai and Dharmapala (2006) แต่ผลทางสถิติไม่ได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนภาษีกับสินทรัพย์รวม (TAX/ASSET) กับประธานฝ่ายบริหารและประธานคณะกรรมการบริหารเป็นบุคคลเดียวกัน (CEODUAL) และยังสามารถสรุปผลได้อีกว่า บริษัทที่มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์สูง และมีความเสียหายทางการเงินมาก บริษัทนั้นย่อมมีการวางแผนภาษีที่สูงด้วยเช่นกัน ซึ่งอาจเกิดจากการที่ผู้บริหารต้องการที่จะกระทำทุกอย่างเพื่อรักษาผลประโยชน์สูงสุดให้กับบริษัท ตามทฤษฎีตัวแทนที่ถูกอธิบายโดย Jensen and Meckling (1976)

นอกจากนี้ผลทางสถิติไม่ได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของอัตราการวางแผนภาษีที่ได้จากการวัดอัตราภาษีที่แท้จริง (ETR) และอัตราภาษีต่อกระแสเงินสดที่เกิดจากกิจกรรมดำเนินงาน (TAX/CFO) กับผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ (CG), สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระในคณะกรรมการบริษัท (BOARD_SORT) และประธานฝ่ายบริหารและประธานคณะกรรมการบริหารเป็นบุคคลเดียวกัน (CEODUAL) ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระที่แสดงถึงการกำกับดูแลกิจการ จึงสามารถกล่าวได้ว่าผลทางสถิติไม่ได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีที่วัดค่าจากอัตราภาษีที่แท้จริง และอัตราส่วนภาษีกับกระแสเงินสดที่เกิดจากกิจกรรมดำเนินงาน (TAX/CFO) กับการกำกับดูแลกิจการ รวมไปถึงไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีที่วัดค่าจากอัตราภาษีที่แท้จริง และกระแสเงินสดที่เกิดจากกิจกรรมดำเนินงาน (TAX/CFO) กับตัวแปรควบคุมอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วยเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับ Hanlon, et al. (2005) พบว่าการกำกับดูแลกิจการที่ดีไม่มีอิทธิพลต่อการวางแผนภาษี

4.3 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Linear Regression Analysis)

การทดสอบสมมุติฐานเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับการวางแผนภาษีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตามสมการ

$$TP_{it} = \beta_0 + \beta_1 CG_{it} + \beta_2 CEODUAL_{it} + \beta_3 BOARD_SORT_{it} + \beta_6 SIZE_{it} + \beta_7 P/BV_{it} + \beta_8 LEV_{it} + \sum_{k=1}^6 \beta_k IND_k + \varepsilon_{it}$$

สมมุติฐานที่ใช้ในการวิจัย

H1 : การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับการวางแผนภาษี

ตารางที่ 4.4

ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Linear Regression Analysis)

ตัวแปร	ETR			TAX/CFO			TAX/ASSET		
	b	beta	t-Value	b	beta	t-Value	b	beta	t-Value
Intercept	0.216		1.093	0.169		1.004	0.026		4.519*
CG	-0.44	-0.061	-1.423	-0.051	-0.082	-1.915	-0.002	-0.102	-2.531*
BOARD	-0.254	-0.042	-1.009	-0.028	-0.005	-0.132	-0.015	-0.077	-1.993*
CEODUAL	0.007	0.006	0.138	-0.070	-0.062	-1.532	0.002	0.056	1.470
SIZE	0.021	0.050	1.152	0.015	0.042	0.965	-0.002	-0.128	-3.115*
PBV	-0.004	-0.027	-0.659	0.002	0.018	0.441	0.000	0.108	2.835*
LEV	0.035	0.021	0.516	-0.018	-0.013	-0.315	0.014	0.275	7.203*
IND	0.001	0.004	0.090	0.030	0.099	2.434*	0.000	0.034	0.886
F	0.594			1.698			0.000		
Prob. F	0.761			0.107			12.986		
R ²	0.007			0.019			0.128		

*significant at the 0.05 level (2-tailed).

จากตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับการวางแผนภาษี โดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Linear Regression Analysis) พบว่าการกำกับดูแลกิจการที่วัดค่าจากผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ (CG) และสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระในคณะกรรมการบริษัท (BOARD_SORT) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการวางแผนภาษีที่วัดจากค่าอัตราภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSET) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือเมื่อบริษัทมีผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีขึ้น และมีสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระในคณะกรรมการบริษัทเพิ่มมากขึ้น บริษัทจะมีการวางแผนภาษีที่วัดค่าจากอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSET) ลดลง โดยสรุปคือการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการวางแผนภาษี ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน (H1 : การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับการวางแผนภาษี) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สัตยา ตันจันทรพงศ์ (2557) กล่าวว่า การกำกับดูแลกิจการที่ดีส่งผลให้การวางแผนภาษีลดลง และสอดคล้องกับ ธัญพร ตันตียรวงศ์ (2552) นอกจากนี้ยังพบความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามระหว่างการวางแผนภาษีที่วัดค่าจากอัตราส่วนสินทรัพย์รวม (TAX/ASSET) กับขนาดของบริษัท กล่าวคือบริษัทที่มีขนาดใหญ่จะมีการวางแผนภาษีลดลง สามารถอธิบายได้ว่าบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยส่วนใหญ่มีลักษณะการถือหุ้นแบบกระจุกตัวและเป็นบริษัทครอบครัว เพื่อให้บริษัทสามารถดำเนินธุรกิจได้ยาวนานถึงรุ่นลูกหลาน บริษัทจึงอาจลดความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อบริษัทในอนาคต ซึ่งการวางแผนภาษีก็นับเป็นหนึ่งในปัจจัยเสี่ยงนั้น เนื่องจากการวางแผนภาษีมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญชำนาญ และมีความรู้เฉพาะด้าน มิเช่นนั้นอาจทำให้เกิดความผิดพลาดและผลกระทบที่ตามมาอย่างร้ายแรงได้ จากสาเหตุดังกล่าวจึงทำให้บริษัทที่มีขนาดใหญ่ มีการวางแผนภาษีที่ลดลง เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับบริษัท และจากผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุยังพบความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันระหว่างการวางแผนภาษีที่วัดค่าจากอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSET) กับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และความเสี่ยงทางการเงินของบริษัท เมื่อบริษัทมีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น ย่อมทำให้ผู้บริหารต้องการที่จะรักษาผลประโยชน์ให้ได้มากที่สุดตามทฤษฎีตัวแทน ผู้บริหารจึงมีการวางแผนภาษีเพิ่มมากขึ้น เพื่อประหยัดและลดค่าใช้จ่ายทางภาษี ส่งผลให้กำไรสุทธิของบริษัทเพิ่มมากขึ้น

บทที่ 5

บทสรุป

5.1 การอภิปรายและสรุปผลงานวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการ กับการวางแผนภาษีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ดังกล่าวผู้วิจัยจึงทำการศึกษาการกำกับดูแลกิจการโดยวัดค่าจาก 3 ตัวแปร ได้แก่ ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ (CG), สัดส่วนคณะกรรมการอิสระในคณะกรรมการของบริษัท (BOARD_SORT) และประธานฝ่ายบริหารและประธานคณะกรรมการบริหารเป็นบุคคลเดียวกัน (CEODUAL) เป็นตัวแปรอิสระ ในส่วนของการวางแผนภาษีซึ่งเป็นตัวแปรตามผู้วิจัยจึงเลือกวัดค่าจากตัวแปร 3 ตัวด้วยกัน คือ อัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริง (ETR), อัตราส่วนภาษีต่อกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (TAX/CFO) (Zimmerman, 1983) และอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSET) (อัญพรตันติยวงศ์, 2552) สำหรับอัตราภาษีเงินได้ที่แท้จริงนั้น งานวิจัยโดยส่วนใหญ่จะเลือกใช้ค่า ETR รายปี แต่ในงานวิจัยนี้จะใช้เป็นข้อมูลเฉลี่ย 3 ปี เพื่อลดผลกระทบที่เกิดจากรายการที่เกิดขึ้นชั่วคราว (Dyrenge et al, 2007) สุดท้ายตัวแปรควบคุม ผู้วิจัยเลือกใช้ตัวแปรควบคุมทั้งสิ้น 4 ตัวแปร ได้แก่ ขนาดของบริษัท, ความเสี่ยงทางการเงิน, อัตราส่วนราคาตลาดต่อราคาบัญชี และประเภทของอุตสาหกรรม

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ศึกษาในงานวิจัยฉบับนี้จะเลือกจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปี 2556 – 2557 ซึ่งแบ่งตามกลุ่มอุตสาหกรรมได้ทั้งสิ้น 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ได้แก่ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร, กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค, กลุ่มธุรกิจการเงิน, กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม, กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง, กลุ่มทรัพยากร, กลุ่มบริการ และกลุ่มเทคโนโลยี โดยผู้วิจัยจะไม่เลือกใช้กลุ่มธุรกิจการเงินและกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ เพราะกลุ่มธุรกิจดังกล่าวมีการปฏิบัติทางบัญชีที่แตกต่างกับกลุ่มธุรกิจอื่น ไม่เลือกบริษัทที่อยู่ในกลุ่มกำลังอยู่ระหว่างการฟื้นฟูการดำเนินงาน เพราะมีการบริหารงานแตกต่างออกไปจากบริษัทปกติ นอกจากนี้จะไม่เลือกกลุ่มหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ เนื่องจากเป็นกลุ่มบริษัทขนาดกลางและขนาดเล็ก เริ่มดำเนินธุรกิจได้ไม่นาน และมีการปฏิบัติทางภาษีที่แตกต่างจากบริษัทปกติ ในส่วนของข้อมูลที่นำมาใช้ในงานวิจัยจะเป็นข้อมูลทุติยภูมิที่ได้มาจากการเก็บรวบรวมจากฐานข้อมูลต่างๆ เช่น เว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และ SETSMART เป็นต้น

เพื่อที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับการวางแผนภาษี ผู้วิจัยจึงต้องนำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยวิธีต่างๆ มาทำการวิเคราะห์ตัวแปรที่เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 678 ตัวอย่าง โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ภาพรวมของลักษณะของกลุ่มตัวอย่างตามประเภทของกลุ่มอุตสาหกรรม พบว่ากลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และกลุ่มบริการ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.3 รองลงมาคือกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 14.8 กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีจำนวนน้อยสุดได้แก่ กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค คิดเป็นร้อยละ 6.5 จากนั้นใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่ออธิบายค่าพื้นฐานทางสถิติของตัวแปร ได้แก่ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่าค่า ETR มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.157 และ TAX/CFO มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.109 และ TAX/ASSET มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 0.011 แสดงให้ว่าบริษัทโดยส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายทางภาษีไม่สูงมากนัก จึงส่งผลให้แต่ละบริษัทมีการวางแผนภาษีไม่ค่อยสูงมากเช่นกัน เนื่องจากถ้าค่า ETR , TAX/CFO และ TAX/ASSET มีค่าต่ำจะแสดงให้เห็นว่ามีอัตราการวางแผนภาษีที่สูง ค่าเฉลี่ยของผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ คือ 3.718 แสดงให้เห็นว่าบริษัทโดยส่วนใหญ่มีการกำกับดูแลกิจการอยู่ในระดับ “ดี” และมีค่าเฉลี่ยของขนาดของบริษัทอยู่ที่ 8.796 และค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนราคาตลาดต่อราคาบัญชี 2.901 และค่าเฉลี่ยของความเสี่ยงทางการเงินของบริษัท 0.505 แสดงให้เห็นว่าบริษัทส่วนใหญ่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีการจัดการควบคุมดูแลภายในที่ดียอมส่งผลให้ความเสี่ยงทางการเงินของบริษัทน้อย และสร้างความน่าเชื่อถือให้กับนักลงทุน ซึ่งสอดคล้องกับ สรินยา เชาวน์เกษม (2553) และ จีราภรณ์ พงศ์พันธุ์พัฒนา (2558) นอกจากนี้เมื่อบริษัทมีการกำกับดูแลกิจการที่ดีแล้ว ยังอาจส่งผลให้บริษัทมีการวางแผนภาษีที่ลดลง (Rego and Wilson, 2010) สุดท้ายทำการทดสอบสมมุติฐาน (H1: การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการวางแผนภาษี) ผู้วิจัยเลือกใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation) จากการวิเคราะห์ดังกล่าวพบว่าอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSET) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับ ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ (CG), สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระในคณะกรรมการของบริษัท (BOARD_SORT) และขนาดของบริษัท (SIZE) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 นอกจากนี้ยังพบความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSET) กับอัตราส่วนราคาตลาดต่อราคาบัญชี (P/BV) และความเสี่ยงทางการเงินของบริษัท (LEV) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Linear Regression Analysis) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่าการกำกับดูแลกิจการที่วัดค่าจากผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ (CG) และสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระในคณะกรรมการบริษัท (BOARD_SORT) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการวางแผนภาษีที่วัดจากค่าอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSET) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติเพื่อศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร สามารถนำมาสรุปผลได้ดังนี้ การวางแผนภาษีที่วัดค่าจากอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSET) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการกำกับดูแลกิจการที่วัดค่าจาก ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ (CG) และสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระในคณะกรรมการของบริษัท (BOARD_SORT) และยังพบความสัมพันธ์เชิงบวกกับขนาดของบริษัท (SIZE) กล่าวคือการวางแผนภาษีมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการกำกับดูแลกิจการและขนาดของบริษัท อธิบายได้ว่าบริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี จะมีการวางแผนภาษีที่ลดลง (สัตยา ตันจันทร์พงศ์, 2557) และบริษัทที่มีขนาดใหญ่ขึ้นก็จะมี การวางแผนภาษีที่ลดลงเช่นกัน เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับบริษัท เนื่องจากต้องการให้บริษัท สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างยาวนานจนถึงรุ่นลูกรุ่นหลาน นอกจากนี้ยังพบความสัมพันธ์เชิงบวก ระหว่างการวางแผนภาษีที่วัดค่าจากอัตราส่วนภาษีต่อสินทรัพย์รวม (TAX/ASSET) กับอัตราส่วน ราคาตลาดต่อราคาบัญชี (P/BV) และความเสี่ยงทางการเงินของบริษัท (LEV) อีกด้วย กล่าวคือเมื่อ บริษัทมีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น บริษัทก็จะมี การวางแผนภาษีที่เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากผู้บริหาร ต้องการที่จะรักษาผลประโยชน์ให้กับบริษัทให้ได้มากที่สุดตามทฤษฎีตัวแทน กล่าวโดยสรุปคือ การ กำกับดูแลกิจการที่ดีส่งผลให้อัตราการวางแผนภาษีลดลง ซึ่งสอดคล้องกับ สัตยา ตันจันทร์พงศ์ (2557) และบริษัทที่มีขนาดใหญ่ก็จะมี การวางแผนภาษีที่ลดลงด้วยเช่นกัน ในขณะที่บริษัทที่ผลการ ดำเนินการที่ดีมีแนวโน้มที่จะมีการวางแผนภาษีเพิ่มมากขึ้นเพื่อรักษาผลประโยชน์ให้กับบริษัท นอกจากนี้บริษัทที่มีค่า ETR, TAX/CFO และ TAX/ASSET ต่ำ จะหมายความว่าบริษัทนั้นมีการ วางแผนภาษีที่สูง (Zimmerman, 1983; ธัญพร ตันติยวงศ์, 2552)

5.2 ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยฉบับนี้มีข้อจำกัดในส่วนของข้อมูลที่น่ามาใช้ในการวิจัย การเก็บข้อมูลผลการ ประเมินการกำกับดูแลกิจการเป็นไปได้ยาก เนื่องจากบริษัทที่ได้คะแนนอยู่ในระดับต่ำกว่า “ดี” จะ ไม่ได้รับการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว และข้อมูลของบริษัทที่เก็บจากแบบรายงานประจำปี 56-1 ในบาง บริษัทให้ข้อมูลไม่ครบถ้วน และมีรูปแบบการนำเสนอที่แตกต่างกันทำให้ต้องใช้ระยะเวลาในการเก็บ ข้อมูลค่อนข้างนาน

สำหรับงานวิจัยในอนาคตควรพิจารณาการวัดผลการกำกับดูแลกิจการจากตัวแปรอื่นๆ เพิ่มเติม ที่นอกเหนือจากผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ นอกจากนี้อาจลองศึกษาถึง ความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับตัวแปรอื่นๆ เช่น ผลการดำเนินงาน เป็นต้น รวมถึงการเก็บ ข้อมูลย้อนหลังเพิ่มเติมเพื่อช่วยทำให้เกิดความแม่นยำของผลงานวิจัยมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับบริษัท สามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาการลงทุน สำหรับผู้บริหารสามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ในการบริหาร เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุน และในส่วนของภาครัฐสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้เพื่อประเมินการปฏิบัติตามกฎหมายในเบื้องต้น ซึ่งอาจช่วยลดระยะเวลาในการตรวจสอบได้

รายการอ้างอิง

- Beasley M.S. (1996). An empirical analysis of the relation between the board of Director composition and financial statement fraud, *The Accounting Review*, 71(4), 443 - 465.
- Black, B.S. , Gavalho, A. G. D. ,& Gorga, E. (2010). Corporate governance in Brazil. *Emerging Markets Review*, 11, 21 – 38.
- Check Derashid and Hao Zhang. (2003). Effective Tax rates and the industrial policy hypothesis: evidence from Malaysia. *Journal of International Accounting, Auditing & Taxation*, 12, 45 – 62.
- Conger, J.A., Finegold, D., & Lawler III, E.E. (1998). Appraising boardroom performance. *Harvard Business Review*, 76(1), 136 – 148. Retrieved October 23, 2015 from ABI/INFORM Global.
- Desai, M.A., and Dharmapala, D. (2006). Corporate tax avoidance and high-powered Incentives. *Journal of Financial Economics*, 79, 145 – 179.
- Dyregang, Scott and Hanlon, Michelle and Maydew, Edward L. (2007). Long-Run Corporate Tax Avoidance. Retrieved October 23, 2015 from <http://ssrn.com/abstract=1017610>
- Evans, J. & Weir, C. (1995). Decision processes, monitoring, incentives and large firm performance in the UK, *Management Decision*, 33(6), 32 – 37.
- Fama, E.F. (1981). Stock returns, real activrty, inflation, and money, *American Economic Revtew*, 71, 545 - 565.
- Gonedes, N. (1981). Evidence on the tax effects of mflatron under historical cost accounting methods, *Journal of Busmess*, 54, 227 - 270.
- Grant Richardson and Roman Lanis. (2007). Determinants of the variability in corporate effective tax rates and tax reform: Evidence from Australia. *Journal of Accounting and Public Policy*, 26, 689 – 704.
- Hanlon, M., Mills, L., and Slemrod, J. (2005). An Empirical Examination of Corporate Tax Noncompliance. *Working Paper No. 1025*, University of Michigan.

- Hoffman, W.H. (1961). The theory of tax planning. *The Accounting Review*, 36(2), 274 – 281.
- Jensen, M., and Meckling, W. (1976). Theory of the firm: Managerial behavior, agency costs, and ownership structure, Retrieved October 23, 2015, from <http://www.sfu.ca/~wainwrig/Econ400/jensen-meckling.pdf>
- Klein, A. (2002). Audit committee, board of director characteristics, and earnings management. *Journal of Accounting and Economics*, 33(3), 375 – 400.
- Rego, S.O., and Wilson, R. (2010). Executive Compensation, Equity Risk Incentives, and Corporate Tax Aggressiveness. *Journal of Accounting Research*, 50(3), 775 – 810.
- Wang, X. (2010). *Tax Avoidance, Corporate Transparency, and Firm Value*. Retrieved June 16, 2016, from http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1904046
- Xing Liu and Shujun Cao. (2007). Determinants of Corporate Effective Tax Rate: Evidence from Listed Companies in China. *Chinese Economy*, 6(40), 49 – 67.
- Zimmerman, J. (1983). Taxes and firm size. *Journal of Accounting and Economics*, 5(2), 119–149
- จิราภรณ์ พงศ์พันธุ์พัฒนา . (มกราคม – มิถุนายน 2558) กลไกการกำกับดูแลกิจการที่ดี และผลการดำเนินงานของกิจการ:บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่*, 8(1), 67 – 77.
- ธัญพร ดันตยวรงค์ . “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนภาษีและความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนภาษีกับมูลค่าของกิจการ: หลักฐานเชิงประจักษ์จากประเทศไทย” *ปริญาญ่าบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย*, 2552.
- ไพ คุสุวรรณ . “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารระดับสูงกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” *ปริญาญ่าบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์* , 2556.
- วรกมล เกษมทรัพย์ . “ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและผลการดำเนินงานของกิจการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” *ปริญาญ่าวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการเงิน) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*, 2553.
- เยาวนารถ เพ็ชรระงกุลชัย . “การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านขนาดและสัญชาติของธุรกิจกับระดับการวางแผนภาษีอากรในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์” *ปริญาญ่าบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*, 2552.

- รัชดา สุวรรณเกิด . (มกราคม – เมษายน 2557) ความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญด้านบัญชีและ
ภาษีของผู้บริหารด้านการเงินและกรรมการบริษัทกับการวางแผนภาษีของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารการจัดการ WMS Journal of
Management*, 3(1), 17 – 29.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์, สุภมาส อังศุโชติ และอัจฉรา ชำนิประศาสน์. (2555). *สถิติสำหรับการวิจัย
และเทคนิคการใช้ SPSS (Statistics For Research and SPSS Application
Techniques) (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์.
- สมเดช โรจน์ครีเสถียร และคณะ. (2547). *เทคนิคการวางแผนและการแก้ปัญหา ภาษีเงินได้นิติบุคคล
& ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ธรรมนิติ.
- สรินยา เขาวนเกษม . “ผลการดำเนินงานของกิจการกับคะแนนการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดี”
ปริญญาบัตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2553.
- สตัยา ตันจันทรพงศ์ . (สิงหาคม 2557) อิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการที่ดีต่อการวางแผนภาษีของ
บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 10(28), 5-18.
- สตัยา ตันจันทรพงศ์ . “อิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการ การบริหารกำไร และการวางแผนภาษีที่มี
ผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” ปริญญา
บริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร , 2556.
- สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: สำนักงาน; สืบค้นเมื่อ
วันที่ [25 ธันวาคม 2558]. จาก: <http://www.thai-iod.com/th/index.asp>
- แสงนภา สินตระการผล และ ดารารัตน์ ประชาญสิทธิ์ . “การวางแผนภาษีบริษัท” ปริญญา
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์., 2541.
- โอเคเนชั่น [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: สำนักงาน; สืบค้นเมื่อวันที่ [20 มีนาคม 2559]. จาก:
<http://www.oknation.net/blog/ThaiLawFirm/2008/08/12/entry-1>
- พัฒนกิจ [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: สำนักงาน; สืบค้นเมื่อวันที่ [13 มีนาคม 2559]. จาก:
[http://www.pattanakit.net/index.php?lay=show&ac=article&id=538701323&Nty
pe=134](http://www.pattanakit.net/index.php?lay=show&ac=article&id=538701323&Nty
pe=134)
- ไทยไฟแนนเชียลแอดไวท์เซอร์ [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: สำนักงาน; สืบค้นเมื่อวันที่ [20 มีนาคม
2559]. จาก:
[http://www.thaifinancialadvisor.com/index.php?lay=show&ac=article&id=5386
23997](http://www.thaifinancialadvisor.com/index.php?lay=show&ac=article&id=5386
23997)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: สำนักงาน; สืบค้นเมื่อวันที่ [13 มีนาคม 2559]. จาก:

https://www.set.or.th/education/th/start/start_start_3_7.pdf

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบประเมินตนเอง เรื่องการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีปี 2555

(Corporate Governance Self Assessment)

สิทธิของผู้ถือหุ้นและการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

ให้คณะกรรมการหรือฝ่ายจัดการของบริษัทจดทะเบียนประเมินตนเองในแต่ละเรื่องทีละข้อไว้

- หากได้ดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามแล้ว ให้ทำเครื่องหมายถูก (✓) ในช่อง “ใช่”
- หากบริษัทยังไม่ได้ปฏิบัติหรือปฏิบัติยังไม่ครบถ้วน ให้ทำเครื่องหมายถูก (✓) ในช่อง “ไม่ใช่”

เรื่อง	ใช่	ไม่ใช่
การคุ้มครองสิทธิของผู้ถือหุ้น		
1. บริษัทมีนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทเรื่องการปกป้องสิทธิของผู้ถือหุ้นและการส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นทุกกลุ่มใช้สิทธิของตน รวมถึงผู้ถือหุ้นสถาบัน โดยครอบคลุมสิทธิพื้นฐานตามกฎหมาย ได้แก่ การมีส่วนแบ่งในกำไรของกิจการ การซื้อขายหรือโอนหุ้น การได้รับข่าวสาร ข้อมูลของกิจการอย่างเพียงพอ การเข้าร่วมประชุมเพื่อใช้สิทธิออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการ กำหนดค่าตอบแทนกรรมการ แต่งตั้งผู้สอบบัญชีและกำหนดจำนวนเงินค่าสอบบัญชี และเรื่องที่มีผลกระทบต่อบริษัท เช่น การจัดสรรเงินปันผล การกำหนดหรือการแก้ไข ข้อบังคับ และหนังสือบริคณห์สนธิ การลดทุนหรือเพิ่มทุน และการอนุมัติรายการพิเศษ เป็นต้น		
2. บริษัทดูแลผู้ถือหุ้นมากกว่าสิทธิตามกฎหมาย เช่น การให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นปัจจุบันผ่าน Website ของบริษัท การจัดให้มีจดหมายข่าวถึงผู้ถือหุ้น การจัดให้ผู้ถือหุ้นเข้าเยี่ยมชมกิจการ เป็นต้น		
3. บริษัทไม่มีการลิดรอนสิทธิของผู้ถือหุ้นในการศึกษาสารสนเทศของบริษัทที่ต้องเปิดเผยตามข้อกำหนดต่างๆ และการเข้าประชุมผู้ถือหุ้น เช่น ไม่แจกเอกสารที่มีข้อมูลสำคัญเพิ่มเติมในที่ประชุมผู้ถือหุ้นอย่างกะทันหัน ไม่เพิ่มวาระการประชุมหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลสำคัญโดยไม่ได้แจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้า ให้สิทธิในการซักถามคณะกรรมการในที่ประชุม ไม่จำกัดสิทธิในการเข้าประชุมของผู้ถือหุ้นที่มาสาย เป็นต้น		
4. บริษัทควรอำนวยความสะดวกให้ผู้ถือหุ้นไปใช้สิทธิในการเข้าร่วมประชุม และออกเสียงได้อย่างเต็มที่ และไม่กระทำการที่จะเป็นการจำกัดโอกาสในการเข้าประชุมและออกเสียงลงมติ เช่น วิธีการออกเสียงไม่ควรมีขั้นตอนที่ยุ่งยาก หรือมีค่าใช้จ่ายมากเกินไป เป็นต้น		
5. บริษัทมีการจัดประชุมผู้ถือหุ้น ณ สถานที่ผู้ถือหุ้นสามารถเดินทางไปได้ง่าย		

เรื่อง	ใช่	ไม่ใช่
6. บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยเสนอเรื่องเพื่อบรรจุเป็นวาระการประชุมเป็นการล่วงหน้า โดยบริษัทปฏิบัติตามที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ แนะนำไว้ในแนวปฏิบัติเพิ่มเติมเรื่อง การให้สิทธิแก่ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยในการเสนอวาระการประชุมเป็นการล่วงหน้า ดังต่อไปนี้		
6.1. คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การเสนอเรื่องของผู้ถือหุ้น		
6.2. หลักเกณฑ์ดังกล่าวมีหัวข้อต่อไปนี้		
1) สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ที่เสนอวาระไม่เกิน 5% โดยเป็นสัดส่วนของผู้ถือหุ้นรายเดียวหรือหลายรายรวมกันก็ได้		
2) รายละเอียดของข้อมูลประกอบการพิจารณา		
3) เกณฑ์การพิจารณาบรรจุ/ไม่บรรจุเรื่องที่เสนอเป็นวาระการประชุม		
4) ช่องทางรับเรื่อง เช่น ส่งหนังสือถึงคณะกรรมการ โดยอาจส่งเรื่องผ่าน Website หรือ E-mail มาก่อน เป็นต้น		
5) ช่วงเวลาที่เปิดรับเรื่อง		
6) คณะกรรมการแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบหลักเกณฑ์เสนอเรื่องเพื่อบรรจุเป็นวาระการประชุมไว้บน Website บริษัท		
7) มีกระบวนการกลั่นกรองเรื่องที่ผู้ถือหุ้นเสนอ เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาในการประชุมคณะกรรมการ		
8) มีการแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการพร้อมเหตุผลให้ผู้ถือหุ้นทราบผ่านช่องทางต่างๆ เช่น Website บริษัท ระบบเผยแพร่ข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในที่ประชุมผู้ถือหุ้น เป็นต้น		
7. บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามที่เกี่ยวข้องกับวาระการประชุมถึงคณะกรรมการล่วงหน้าก่อนวันประชุม โดยบริษัทปฏิบัติตามแนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้		
1) กำหนดหลักเกณฑ์การส่งคำถามล่วงหน้าให้ชัดเจน		
2) แจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบพร้อมกับการนำส่งหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้น		
3) วิธีการส่งคำถามล่วงหน้า เช่น ให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามผ่าน Website ของบริษัท หรือ E-mail หรือ ส่งจดหมายถึงคณะกรรมการ เป็นต้น		
4) ช่วงเวลาที่เปิดให้ส่งคำถามล่วงหน้า ก่อนถึงวันประชุมผู้ถือหุ้น		
5) มีกระบวนการกลั่นกรองคำถามล่วงหน้าจากผู้ถือหุ้นถาม เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาในการตอบคำถามเหล่านั้น		
6) บริษัทได้ตอบคำถามให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้าก่อนวันประชุม		
7) บริษัทได้ตอบคำถามให้ผู้ถือหุ้นทราบในวันประชุม		
8) บริษัทได้แจ้งให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบถึงคำถามที่มีผู้ถือหุ้นถามมาล่วงหน้า และคำตอบของคำถามเหล่านั้น		

เรื่อง	ใช่	ไม่ใช่
หนังสือเชิญประชุม		
8. บริษัทได้ให้ข้อมูลวัน เวลา สถานที่ และวาระการประชุม โดยกำหนดวาระการประชุมผู้ถือหุ้นไว้เป็นเรื่องๆ และมีการระบุวัตถุประสงค์และเหตุผลของแต่ละวาระที่เสนอไว้ชัดเจน รวมถึงมีข้อมูลเพียงพอต่อการตัดสินใจดังต่อไปนี้		
8.1. วาระการแต่งตั้งกรรมการ		
1) ข้อมูลเบื้องต้นของบุคคลที่เสนอแต่งตั้ง เช่น คำนำหน้าชื่อ ชื่อ อายุ ประเภท กรรมการ การศึกษา ประสบการณ์ เป็นต้น		
2) การดำรงตำแหน่งในกิจการอื่น โดยหากกิจการใดเป็นกิจการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ต่อบริษัทก็ได้ระบุไว้ชัดเจนแล้ว		
3) หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา (กรณีแต่งตั้งกรรมการใหม่)		
4) จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งและผลการปฏิบัติงานในระหว่างเป็นกรรมการ (กรณีแต่งตั้งกรรมการเดิม)		
5) ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการสรรหา (ถ้ามีคณะกรรมการสรรหา)		
6) ความเห็นของคณะกรรมการเพียงพอและชัดเจนที่จะให้ผู้ถือหุ้นตัดสินใจลงมติได้		
8.2. วาระการพิจารณาค่าตอบแทนกรรมการ		
1) จำนวนเงินและรูปแบบค่าตอบแทนแยกตามตำแหน่งหรือภาระหน้าที่ของกรรมการ		
2) นโยบายในการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการ		
3) หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาค่าตอบแทน		
4) สิทธิประโยชน์อื่นๆ ที่ได้รับในฐานะกรรมการ		
5) ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน (ถ้ามีคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน)		
6) ความเห็นของคณะกรรมการเพียงพอและชัดเจนที่จะให้ผู้ถือหุ้นตัดสินใจลงมติได้		
8.3. วาระการแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและกำหนดจำนวนเงินค่าสอบบัญชี		
1) ชื่อผู้สอบบัญชีและสำนักงานสอบบัญชี		
2) ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี		
3) จำนวนปีที่ทำหน้าที่ให้บริษัท (กรณีแต่งตั้งผู้สอบบัญชีคนเดิม) หรือเหตุผลที่เปลี่ยนตัวผู้สอบบัญชี (กรณีแต่งตั้งผู้สอบบัญชีคนใหม่)		
4) วิธีการพิจารณาความเหมาะสมของค่าสอบบัญชี		
5) ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการตรวจสอบ		
6) ความเห็นของคณะกรรมการเพียงพอและชัดเจนที่จะให้ผู้ถือหุ้นตัดสินใจลงมติได้		

เรื่อง	ใช่	ไม่ใช่
8.4. วาระการจ่ายเงินปันผล		
1) นโยบายการจ่ายเงินปันผล		
2) จำนวนเงินที่จ่ายจริงเทียบกับนโยบาย		
3) เหตุผลหากการจ่ายเงินปันผลไม่เป็นไปตามนโยบาย		
4) ความเห็นของคณะกรรมการเพียงพอและชัดเจนที่จะให้ผู้ถือหุ้นตัดสินใจลงมติได้		
8.5. วาระเพื่อพิจารณาเรื่องสำคัญของบริษัท เช่น การเพิ่ม/ลดทุน การแก้ไขข้อบังคับ การขาย/เลิก/โอนกิจการ การควบรวมกิจการ เป็นต้น		
1) รายละเอียดของเรื่องที่เสนอ		
2) วัตถุประสงค์ เหตุผลหรือความจำเป็น		
3) ผลกระทบต่อบริษัทและผู้ถือหุ้น		
4) ความเห็นของคณะกรรมการเพียงพอและชัดเจนที่จะให้ผู้ถือหุ้นตัดสินใจลงมติได้		
9. บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ โดย		
9.1. คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การเสนอชื่อบุคคล		
9.2. หลักเกณฑ์ดังกล่าวมีหัวข้อต่อไปนี้		
1) ช่องทางรับเรื่อง เช่น ส่งหนังสือถึงคณะกรรมการสรรหา ส่งหนังสือถึงคณะกรรมการ เป็นต้น		
2) ช่วงเวลาที่เปิดรับ		
3) รายละเอียดของข้อมูลประกอบการพิจารณา เช่น ข้อมูลคุณสมบัติโดยละเอียดของผู้ได้รับเสนอชื่อ การแสดงความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อ เป็นต้น		
9.3. คณะกรรมการแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบหลักเกณฑ์ที่กำหนดผ่านช่องทางต่างๆ เช่น ผ่านระบบเผยแพร่ข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์ฯ Website บริษัท เป็นต้น		
9.4. คณะกรรมการพิจารณาคุณสมบัติของบุคคลที่ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยเสนอตามกระบวนการสรรหาที่บริษัทกำหนดไว้		
10. บริษัทแจ้งกฎเกณฑ์และวิธีการในการเข้าร่วมประชุม ขั้นตอนการออกเสียงลงมติ รวมถึงสิทธิการออกเสียงลงคะแนนตามแต่ละประเภทของหุ้นให้ผู้ถือหุ้นทราบในหนังสือเชิญประชุม		
11. คณะกรรมการสนับสนุนให้ผู้ถือหุ้นใช้แบบมอบฉันทะรูปแบบที่ผู้ถือหุ้นสามารถกำหนดทิศทางการลงคะแนนเสียงและระบุความเห็นในการลงคะแนนเสียงได้		
12. คณะกรรมการเสนอชื่อกรรมการอิสระอย่างน้อย 1 ท่านในหนังสือเชิญประชุม ให้เป็นผู้รับมอบฉันทะจากผู้ถือหุ้น		
13. บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้มีเวลาศึกษาข้อมูลประกอบการประชุมล่วงหน้าผ่าน Website ของบริษัทอย่างน้อย 28 วัน ก่อนวันประชุมผู้ถือหุ้น		

เรื่อง	ใช่	ไม่ใช่
14. ข้อมูลประกอบการประชุมที่เผยแพร่ผ่าน Website ของบริษัท มีข้อมูลเหมือนกับข้อมูลที่บริษัทจะส่งให้ผู้ถือหุ้นในรูปแบบเอกสาร		
15. บริษัทจัดส่งหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบให้ผู้ถือหุ้นล่วงหน้าก่อนวันประชุมผู้ถือหุ้นมากกว่าที่กฎหมายกำหนด		
16. หนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นดังกล่าวข้างต้น ควรจัดทำเป็นภาษาอังกฤษทั้งฉบับ และเผยแพร่พร้อมกับหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นที่เป็นฉบับภาษาไทย		
การดำเนินการประชุม		
17. บริษัทแจ้งกฎเกณฑ์ที่ใช้ในการประชุม ขั้นตอนการออกเสียงลงมติให้ผู้ถือหุ้นทราบในที่ประชุมผู้ถือหุ้น		
18. กรรมการทุกคนเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น		
19. ในกรณีที่กรรมการไม่สามารถเข้าร่วมประชุมครบทุกท่าน อย่างน้อยมีบุคคลดังต่อไปนี้เข้าประชุมผู้ถือหุ้น		
1) ประธานกรรมการ		
2) กรรมการผู้จัดการ		
3) ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ		
4) ประธานคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน (ถ้ามี)		
5) ประธานคณะกรรมการสรรหา (ถ้ามี)		
20. ประธานในที่ประชุมผู้ถือหุ้นเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นแสดงความคิดเห็นและซักถามในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวาระการประชุมหรือเกี่ยวข้องกับบริษัท		
21. คณะกรรมการเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้เลือกกรรมการเป็นรายคน		
22. ในการประชุมผู้ถือหุ้นควรจัดให้มีการลงมติเป็นแต่ละรายการในกรณีที่วาระนั้นมีหลายรายการ		
23. บริษัทใช้บัตรลงคะแนนในวาระสำคัญ เช่น การแต่งตั้งกรรมการ การทำรายการเกี่ยวโยง การทำรายการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ เป็นต้น		
24. คณะกรรมการควรส่งเสริมให้บริษัทนำเทคโนโลยีมาใช้ในการประชุมผู้ถือหุ้น ทั้งการลงทะเบียนผู้ถือหุ้น การนับคะแนน และการแสดงผล เพื่อให้การประชุมดำเนินไปอย่างรวดเร็ว ถูกต้องและแม่นยำ		
25. คณะกรรมการส่งเสริมให้บริษัทจัดให้มีบุคคลที่เป็นอิสระเป็นผู้ตรวจนับหรือตรวจสอบคะแนนเสียงในการประชุมผู้ถือหุ้นและเปิดเผยให้ที่ประชุมทราบพร้อมกับบันทึกไว้ในรายงานการประชุม		
การจัดทำรายงานการประชุมและการเปิดเผยมติการประชุม		
26. รายงานการประชุมผู้ถือหุ้นควรบันทึกข้อมูลต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย		
1) รายชื่อกรรมการที่เข้า/ไม่เข้าร่วมประชุม		
2) คำชี้แจงที่เป็นสาระสำคัญ		
3) คำถามและคำตอบหรือข้อคิดเห็นโดยสรุป		
4) ขั้นตอนการลงคะแนนและวิธีการแสดงผลคะแนน		

เรื่อง	ใช่	ไม่ใช่
5) มติที่ประชุมโดยแยกเป็นคะแนนที่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรืองดออกเสียง ทั้งนี้ให้เปิดเผยมติการประชุมในวันทำการถัดไปบน Website		
27. เผยแพร่รายงานการประชุม ภายใน 14 วันนับจากวันประชุมผู้ถือหุ้น		
28. มีช่องทางเผยแพร่รายงานการประชุมให้ผู้ถือหุ้นแสดงความเห็นโดยไม่ต้องรอถึงการ ประชุมครั้งต่อไป เช่น ผ่าน Website ของบริษัท เป็นต้น		
การป้องกันการรั่วข้อมูลภายใน		
29. มาตรการป้องกันการกระทำความผิด ผู้บริหาร และพนักงานใช้ข้อมูลภายในเพื่อหาผลประโยชน์ แก่ตนเองหรือผู้อื่นในทางมิชอบ		
1) คณะกรรมการกำหนดแนวทางการเก็บรักษาข้อมูลภายในของบริษัทและแนวทาง ป้องกันการรั่วข้อมูลภายในที่เป็นลายลักษณ์อักษร		
2) คณะกรรมการกำหนดนโยบายเรื่องการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทและวิธีการ รายงานเพื่อให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานที่มีส่วนรู้ข้อมูลภายในใช้เป็นแนว ปฏิบัติ		
3) คณะกรรมการกำหนดให้กรรมการและผู้บริหารที่มีหน้าที่รายงานการถือครอง หลักทรัพย์ตามข้อกำหนดของสำนักงาน ก.ล.ต. จัดส่งรายงานดังกล่าวต่อ คณะกรรมการเป็นประจำ		
4) มีการแจ้งแนวทางและนโยบายข้างต้นให้ทุกคนในองค์กรถือปฏิบัติ		
5) มีการติดตามผลการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ		
6) มีการเปิดเผยในรายงานประจำปี		
การมีส่วนได้เสียของกรรมการ		
30. การเปิดเผยข้อมูลส่วนได้เสียของกรรมการ ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการ		
1) คณะกรรมการกำหนดแนวทางให้กรรมการและผู้บริหารเปิดเผยข้อมูลส่วนได้เสีย ของตนและผู้เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการ เพื่อให้คณะกรรมการสามารถตัดสินใจเพื่อ ประโยชน์โดยรวมของบริษัท		
2) แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับลักษณะของธุรกิจและข้อกำหนดของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงาน ก.ล.ต. ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็น ต้น		
3) กำหนดผู้รับผิดชอบที่คณะกรรมการจะให้กรรมการและผู้บริหารนำส่งข้อมูลส่วนได้ เสียของตนและผู้เกี่ยวข้อง		
4) กำหนดเวลาในการรายงานข้อมูลส่วนได้เสีย ให้คณะกรรมการทราบข้อมูลของ กรรมการและผู้บริหาร รวมทั้งผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเมื่อคณะกรรมการต้อง พิจารณาธุรกรรมระหว่างบริษัทกับกรรมการหรือผู้บริหารที่มีส่วนได้เสียหรือมีส่วน เกี่ยวข้อง		

เรื่อง	ใช่	ไม่ใช่
31. คณะกรรมการกำหนดแนวทางเพื่อไม่ให้กรรมการหรือผู้บริหารที่มีส่วนได้เสียหรือมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญที่อาจทำให้กรรมการรายดังกล่าวไม่สามารถให้ความเห็นได้อย่างอิสระ เข้าร่วมกระบวนการตัดสินใจในการพิจารณาธุรกรรมระหว่างบริษัทกับผู้ที่มีส่วนได้เสียหรือมีส่วนเกี่ยวข้องดังกล่าว		

บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

ให้คณะกรรมการหรือฝ่ายจัดการของบริษัทจดทะเบียนประเมินตนเองในแต่ละเรื่องที่จะระบุไว้

- หากได้ดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามแล้ว ให้ทำเครื่องหมายถูก (✓) ในช่อง “ใช่”
- หากบริษัทยังไม่ได้ปฏิบัติหรือปฏิบัติยังไม่ครบถ้วน ให้ทำเครื่องหมายถูก (✓) ในช่อง “ไม่ใช่”

เรื่อง	ใช่	ไม่ใช่
การกำหนดนโยบายการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสีย		
32. คณะกรรมการกำหนดนโยบายการดูแลและปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสีย พร้อมมาตรการดำเนินการที่เป็นรูปธรรม		
33. คณะกรรมการควรมีการแถลงนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการปฏิบัติที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสีย		
1) ผู้ถือหุ้น		
2) พนักงาน		
3) ลูกค้า		
4) คู่ค้า		
5) เจ้าหนี้		
6) ชุมชน/สังคม		
ก. ได้พิจารณาเรื่องที่มีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจโดยตรงแล้ว		
ข. ขยายไปสู่เรื่องที่คณะกรรมการเห็นว่าเป็นหน้าที่ที่ควรทำต่อส่วนรวม		
7) สิ่งแวดล้อม		
ก. ได้พิจารณาเรื่องที่มีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจโดยตรงแล้ว		
ข. ขยายไปสู่เรื่องที่คณะกรรมการเห็นว่าเป็นหน้าที่ที่ควรทำต่อส่วนรวม		
34. ประธานหรือกรรมการผู้จัดการควรกล่าวถึงนโยบายด้าน CSR เช่น ในสารจากประธานหรือสารจากกรรมการผู้จัดการ		
35. การจัดให้มีโครงการ หรือแนวทางในการต่อต้านการทุจริต การคอร์รัปชัน รวมถึงการสนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมและปลูกฝังให้พนักงานทุกคนปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง		
36. มีมาตรการชดเชยในกรณีที่ผู้มีส่วนได้เสียได้รับความเสียหายจากการที่บริษัทละเมิดสิทธิตามกฎหมายของผู้มีส่วนได้เสีย		
37. กลไกการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย		
1) กำหนดวิธีการที่ให้ผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วม เช่น การจัดรับฟังความคิดเห็น การเปิดช่องทางให้ส่งข้อเสนอแนะถึงคณะกรรมการ เป็นต้น		
2) มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอเพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ		
38. คณะกรรมการกำหนดให้มีกระบวนการและช่องทางในการแจ้งเบาะแสหรือข้อร้องเรียนของผู้มีส่วนได้เสีย โดยควรเปิดเผยกระบวนการและช่องทางใน Website หรือรายงานประจำปี เช่น ผ่านกรรมการอิสระหรือกรรมการตรวจสอบ		
39. มีกลไกการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส เช่น ไม่เปิดเผยชื่อผู้แจ้งเบาะแส เป็นต้น		

เรื่อง	ใช่	ไม่ใช่
40. กำหนดกระบวนการดำเนินการหลังจากมีผู้แจ้งเบาะแส		
1) มีการตรวจสอบข้อมูล		
2) มีการรายงานต่อคณะกรรมการ		
การเปิดเผยการปฏิบัติตามนโยบาย และการจัดทำรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม		
41. บริษัทควรเปิดเผยกิจกรรมต่างๆ ที่แสดงให้เห็นถึงการดำเนินการตามนโยบายการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสีย		
42. บริษัทควรเปิดเผยกลไกในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพนักงานในการปฏิบัติตามนโยบายการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสีย		
43. บริษัทจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืนด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการไว้ในรายงานประจำปีหรือจัดทำเป็นฉบับต่างหากแยกจากรายงานประจำปี		

การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

ให้คณะกรรมการหรือฝ่ายจัดการของบริษัทจดทะเบียนประเมินตนเองในแต่ละเรื่องที่เกี่ยวข้องไว้

- หากได้ดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามแล้ว ให้ทำเครื่องหมายถูก (✓) ในช่อง “ใช่”
- หากบริษัทยังไม่ได้ปฏิบัติหรือปฏิบัติยังไม่ครบถ้วน ให้ทำเครื่องหมายถูก (✓) ในช่อง “ไม่ใช่”

เรื่อง	ใช่	ไม่ใช่
44. เปิดเผยข้อมูลสำคัญของบริษัททั้งข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่มีใช้ข้อมูลทางการเงินอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา โปร่งใส และเป็นไปตามเกณฑ์ที่สำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ กำหนด		
45. จัดให้มีการจัดทำคำอธิบายและการวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ (Management Discussion and Analysis หรือ MD&A) เพื่อประกอบการเปิดเผยงบการเงินรายไตรมาส นอกเหนือจากข้อมูลตัวเลขในงบการเงินเพียงอย่างเดียว		
46. ในรอบปีที่ผ่านมา บริษัทไม่ถูกสำนักงาน ก.ล.ต. หรือตลาดหลักทรัพย์ฯ ดำเนินการเนื่องมาจากการเปิดเผยข้อมูลไม่เป็นไปตามข้อกำหนด		
47. มีการประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการเปิดเผยข้อมูลเป็นประจำ		
48. เปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องต่อไปนี้ในรายงานประจำปีของบริษัท		
1) รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการต่อรายงานทางการเงินแสดงควบคู่กับรายงานของผู้สอบบัญชีในรายงานประจำปี		
2) คำอธิบายและการวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ (Management Discussion and Analysis หรือ MD&A) นอกเหนือจากข้อมูลตัวเลขในงบการเงินเพียงอย่างเดียว		
3) บทบาท หน้าที่ และความเห็นจากการปฏิบัติหน้าที่ในปีที่ผ่านมาของคณะกรรมการ		
4) บทบาท หน้าที่ และความเห็นจากการปฏิบัติหน้าที่ในปีที่ผ่านมาของคณะกรรมการชุดย่อย		
1) คณะกรรมการตรวจสอบ		
2) คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน (ถ้ามี)		
3) คณะกรรมการสรรหา (ถ้ามี)		
5) จำนวนครั้งของการประชุม และจำนวนครั้งที่กรรมการแต่ละท่านเข้าร่วมประชุมในปีที่ผ่านมา		
6) นโยบายการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหารระดับสูง ที่สะท้อนถึงภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละคน รวมทั้งรูปแบบหรือลักษณะของค่าตอบแทนด้วย		
7) ค่าตอบแทนกรรมการที่เปิดเผยรวมถึงส่วนที่กรรมการได้รับจากการทำหน้าที่อื่นให้บริษัท เช่น ที่ปรึกษา และรวมถึงส่วนที่ได้รับจากการเป็นกรรมการ และการทำหน้าที่อื่น เช่น ที่ปรึกษาในบริษัทย่อย		
8) นโยบายการกำกับดูแลกิจการโดยสรุป		
9) นโยบายด้านการบริหารความเสี่ยง		

เรื่อง	ใช่	ไม่ใช่
10) นโยบายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสังคมโดยสรุป และการปฏิบัติตามนโยบายที่กำหนด		
11) ผลของการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว รวมทั้งกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว รวมถึงกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวได้พร้อมด้วยเหตุผล		
12) ประวัติการอบรมของกรรมการ		
13) มีรายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการต่อรายงานทางการเงินในรายงานประจำปี		
49. รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการต่อรายงานทางการเงิน ควรครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้		
1) การปฏิบัติตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป เหมาะสมกับธุรกิจ ใช้นโยบายบัญชีที่เหมาะสม และถือปฏิบัติโดยสม่ำเสมอ		
2) รายงานทางการเงินมีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน เป็นจริงตามมาตรฐานการบัญชี		
3) รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการต่อรายงานทางการเงินลงนามโดยประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการ		
50. มีข้อมูลที่เป็นปัจจุบันใน Website ของบริษัท อย่างน้อยดังต่อไปนี้		
1) วิสัยทัศน์และพันธกิจของบริษัท		
2) ลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัท		
3) โครงสร้างและรายชื่อคณะกรรมการและผู้บริหาร		
4) งบการเงินและรายงานเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน ทั้งฉบับปัจจุบันและของปีก่อนหน้า		
5) แบบรายงาน 56-1 และรายงานประจำปี ที่สามารถให้ดาวน์โหลดได้		
6) ข้อมูลหรือเอกสารอื่นใดที่บริษัทนำเสนอต่อนักวิเคราะห์ ผู้จัดการกองทุน หรือสื่อต่างๆ		
7) โครงสร้างการถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม		
8) โครงสร้างกลุ่มบริษัท รวมถึงบริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทร่วมค้า และ Special purpose enterprises/ vehicles หรือ SPEs/SPVs		
9) กลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่ทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 5 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดและมีสิทธิออกเสียง		
10) การถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมของกรรมการ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้บริหารระดับสูง		
11) หนังสือเชิญประชุมสามัญและวิสามัญผู้ถือหุ้น		
12) ข้อบังคับบริษัท หนังสือบริคณห์สนธิ และข้อตกลงของกลุ่มผู้ถือหุ้น (ถ้ามี)		
13) นโยบายด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท		
14) ผลของการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว รวมทั้งกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว รวมถึงกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวได้พร้อมด้วยเหตุผล		

เรื่อง	ใช่	ไม่ใช่
15) ประวัติการอบรมของกรรมการ		
16) มีรายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการต่อรายงานทางการเงินในรายงานประจำปี		
51. รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการต่อรายงานทางการเงิน ควรครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้		
4) การปฏิบัติตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป เหมาะสมกับธุรกิจ ใช้นโยบายบัญชีที่เหมาะสม และถือปฏิบัติโดยสม่ำเสมอ		
5) รายงานทางการเงินมีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน เป็นจริงตามมาตรฐานการบัญชี		
6) รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการต่อรายงานทางการเงินลงนามโดยประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการ		
52. มีข้อมูลที่เป็นปัจจุบันใน Website ของบริษัท อย่างน้อยดังต่อไปนี้		
15) วิสัยทัศน์และพันธกิจของบริษัท		
16) ลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัท		
17) โครงสร้างและรายชื่อคณะกรรมการและผู้บริหาร		
18) งบการเงินและรายงานเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน ทั้งฉบับปัจจุบันและของปีก่อนหน้า		
19) แบบรายงาน 56-1 และรายงานประจำปี ที่สามารถให้ดาวน์โหลดได้		
20) ข้อมูลหรือเอกสารอื่นใดที่บริษัทนำเสนอต่อนักวิเคราะห์ ผู้จัดการกองทุน หรือสื่อต่างๆ		
21) โครงสร้างการถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม		
22) โครงสร้างกลุ่มบริษัท รวมถึงบริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทร่วมค้า และ Special purpose enterprises/ vehicles หรือ SPEs/SPVs		
23) กลุ่มผู้ถือหุ้นรายใหญ่ทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 5 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดและมีสิทธิออกเสียง		
24) การถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมของกรรมการ ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้บริหารระดับสูง		
25) หนังสือเชิญประชุมสามัญและวิสามัญผู้ถือหุ้น		
26) ข้อบังคับบริษัท หนังสือบริคณห์สนธิ และข้อตกลงของกลุ่มผู้ถือหุ้น (ถ้ามี)		
27) นโยบายด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท		
28) นโยบายด้านบริหารความเสี่ยง รวมถึงวิธีการจัดการความเสี่ยงด้านต่างๆ		
29) กฎบัตร หรือหน้าที่ความรับผิดชอบ คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการ รวมถึงเรื่องที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัท		
30) กฎบัตร หรือหน้าที่ความรับผิดชอบ คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการสรรหา คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน และคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดี		

เรื่อง	ใช่	ไม่ใช่
31) จรรยาบรรณสำหรับพนักงานและกรรมการของบริษัท รวมถึงจรรยาบรรณของนักลงทุนสัมพันธ์		
32) ข่าวของบริษัท		
33) ข้อมูลที่เปิดเผยใน Website มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ		
34) คุณสมบัตินี้และประสบการณ์ของเลขานุการบริษัท		
53. มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบงานนักลงทุนสัมพันธ์		
54. ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการดำเนินงานนักลงทุนสัมพันธ์ เช่น การพบนักลงทุน		
55. มีการจัดทำแผนงานนักลงทุนสัมพันธ์ประจำปี		
56. เปิดเผยช่องทางติดต่อกับหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบงานนักลงทุนสัมพันธ์ ได้แก่ Website รายงานประจำปี เป็นต้น		
57. ข้อมูลติดต่อหน่วยงาน หรือบุคคลที่รับผิดชอบงานนักลงทุนสัมพันธ์ เช่น ชื่อบุคคลที่สามารถให้ข้อมูลได้ หมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และอีเมล เป็นต้น		

ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

ให้คณะกรรมการหรือฝ่ายจัดการของบริษัทจดทะเบียนประเมินตนเองในแต่ละเรื่องที่จะระบุไว้

- หากได้ดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามแล้ว ให้ทำเครื่องหมายถูก (✓) ในช่อง “ใช่”
- หากบริษัทยังไม่ได้ปฏิบัติหรือปฏิบัติยังไม่ครบถ้วน ให้ทำเครื่องหมายถูก (✓) ในช่อง “ไม่ใช่”

เรื่อง	ใช่	ไม่ใช่
58. คณะกรรมการพิจารณาและเปิดเผยนโยบายในการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการที่มีความหลากหลายในด้านทักษะ ประสบการณ์ ความรู้ความสามารถ เฉพาะด้านที่เป็นประโยชน์กับบริษัท และการไม่กีดกันในเรื่องเพศ		
59. คณะกรรมการควรมีขนาดที่เหมาะสมและประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และความสามารถที่เพียงพอ ที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องมีจำนวน ไม่น้อยกว่า 5 คน และไม่ควรมากกว่า 12 คน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาด ประเภท และความ ซับซ้อนของธุรกิจ		
60. กรรมการที่ไม่เป็นกรรมการบริหารอย่างน้อย 1 คนที่มีประสบการณ์ในธุรกิจหรือ อุตสาหกรรมหลักที่บริษัทดำเนินการอยู่		
61. บริษัทควรเปิดเผยวิธีการสรรหากรรมการที่เป็นทางการและโปร่งใส และจำนวนปีการ ดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทของกรรมการแต่ละคนในรายงานประจำปี และ Website		
62. เปิดเผยรายชื่อกรรมการ ประวัติ คุณวุฒิ ประสบการณ์ และการถือหุ้นบริษัท ที่แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการมีความรู้ ความสามารถ คุณสมบัติและประสบการณ์ที่เป็น ประโยชน์ต่อบริษัทผ่านช่องทางต่างๆ เช่น รายงานประจำปี Website บริษัท เป็นต้น		
63. คณะกรรมการควรกำหนดอำนาจหน้าที่ของประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการให้ ชัดเจน และเพื่อไม่ให้คนใดคนหนึ่งมีอำนาจโดยไม่จำกัด		
64. ประธานกรรมการไม่เป็นบุคคลเดียวกับกรรมการผู้จัดการ		
65. ประธานกรรมการเป็นกรรมการอิสระ		
66. คณะกรรมการควรพิจารณาคุณสมบัติของบุคคลที่จะเป็น “กรรมการอิสระ” เพื่อให้ กรรมการอิสระของบริษัทมีความเป็นอิสระอย่างแท้จริง เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของ บริษัท		
67. นิยามกรรมการอิสระของบริษัทเข้มกว่าข้อกำหนด เช่น กำหนดให้กรรมการอิสระถือหุ้น ได้ไม่น้อยกว่าข้อกำหนดของสำนักงาน ก.ล.ต. เป็นต้น		
68. จำนวนกรรมการอิสระคิดเป็นอย่างน้อย 1/3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด		
69. คณะกรรมการควรกำหนดให้กรรมการอิสระมีวาระการดำรงตำแหน่งต่อเนื่องไม่เกิน 9 ปี นับจากวันที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการอิสระครั้งแรก ในกรณีที่ จะแต่งตั้งกรรมการอิสระนั้นให้ดำรงตำแหน่งต่อไป คณะกรรมการควรพิจารณาอย่าง สมเหตุสมผลถึงความจำเป็นดังกล่าว		
70. จำนวนกรรมการ (ที่ไม่รวมกรรมการอิสระ) ในคณะกรรมการเป็นไปตามสัดส่วนอย่าง ยุติธรรมของเงินลงทุนของผู้ถือหุ้นแต่ละกลุ่ม		
71. ในกรณีต่อไปนี้ คณะกรรมการควรประกอบด้วยกรรมการอิสระมากกว่ากึ่งหนึ่งของ จำนวนกรรมการทั้งหมด		

เรื่อง	ใช่	ไม่ใช่
1) ประธานคณะกรรมการและกรรมการผู้จัดการเป็นบุคคลเดียวกัน		
2) ประธานคณะกรรมการไม่เป็นกรรมการอิสระ		
3) ประธานคณะกรรมการและกรรมการผู้จัดการเป็นบุคคลในครอบครัวเดียวกัน		
4) ประธานคณะกรรมการเป็นสมาชิกในคณะกรรมการบริหาร หรือคณะทำงาน หรือมีหรือได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหาร		
72. เปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปีอย่างชัดเจนว่ากรรมการรายใดเป็นตัวแทนผู้ถือหุ้น / กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร / กรรมการอิสระ / กรรมการที่เป็นผู้บริหาร		
73. คณะกรรมการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการชัดเจน โดยระบุไว้ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการ ได้แก่		
1) กำหนดจำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งในแต่ละวาระ เช่น กำหนดตาม พ.ร.บ. บริษัทมหาชน จำกัด เป็นต้น		
2) กำหนดจำนวนวาระที่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันได้นานที่สุด เช่น ไม่เกิน 3 วาระติดต่อกัน เป็นต้น		
74. คณะกรรมการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการชดเชยชัดเจน		
1) กำหนดจำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งในแต่ละวาระ		
2) กำหนดจำนวนวาระที่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันได้นานที่สุด		
75. เปิดเผยข้อมูลการดำรงตำแหน่งกรรมการที่บริษัทอื่นของกรรมการแต่ละคน		
76. กรรมการแต่ละคนดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทจดทะเบียนไม่เกิน 5 บริษัท แต่หากมีกรรมการคนใดดำรงตำแหน่งมากกว่านั้น คณะกรรมการได้พิจารณาประสิทธิภาพของการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการรายดังกล่าว และชี้แจงเหตุผลและผลของการปฏิบัติหน้าที่		
77. คณะกรรมการกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติในการไปดำรงตำแหน่งกรรมการที่บริษัทอื่นของกรรมการผู้จัดการและผู้บริหารระดับสูง ¹ ทั้งประเภทของตำแหน่งกรรมการและจำนวนบริษัทที่สามารถไปดำรงตำแหน่งได้ ทั้งนี้ ต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการ		
78. เปิดเผยข้อมูลการดำรงตำแหน่งกรรมการที่บริษัทอื่นของผู้บริหารระดับสูงแต่ละคน		
79. มีผู้รับผิดชอบงานเลขานุการบริษัทที่เป็นพนักงานประจำของบริษัท		
80. คณะกรรมการควรจัดให้มีการกำหนดคุณสมบัติและประสบการณ์ของเลขานุการบริษัทที่เหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเลขานุการบริษัท นอกจากนี้ ควรเปิดเผยคุณสมบัติและประสบการณ์ของเลขานุการบริษัทในรายงานประจำปี และบน Website ของบริษัท		
81. หน้าที่ของเลขานุการบริษัท		
1) ให้คำแนะนำด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่คณะกรรมการต้องทราบในการทำหน้าที่อย่างเป็นประโยชน์ต่อบริษัท		
2) ดูแลกิจกรรมของคณะกรรมการ		
3) ประสานงานให้มีการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการ		

¹ ผู้บริหารระดับสูง ในที่นี้ หมายความว่าตามระดับที่บริษัทกำหนด

เรื่อง	ใช่	ไม่ใช่
4) คู่มือกิจกรรมของคณะกรรมการ		
5) ประสานงานให้มีการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการ		
82. เลขานุการบริษัทควรได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องด้านกฎหมาย การบัญชี หรือการปฏิบัติหน้าที่เลขานุการบริษัท		
คณะกรรมการชุดย่อย		
83. คณะกรรมการตรวจสอบ		
1) คณะกรรมการให้ความเห็นชอบการกำหนดบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ หรือกฎบัตร (Charter) ของคณะกรรมการตรวจสอบที่เป็นลายลักษณ์อักษร		
2) คุณสมบัติของคณะกรรมการตรวจสอบเป็นไปตามเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง		
3) กรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 1 คน มีความรู้ ความเข้าใจ หรือมีประสบการณ์ด้าน บัญชีหรือการเงิน		
4) รายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ต่อคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอ		
5) รายงานการทำหน้าที่ในรอบปีที่ผ่านมาต่อผู้ถือหุ้นในรายงานประจำปี		
ก. เปิดเผยจำนวนครั้งการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ		
ข. เปิดเผยจำนวนครั้งที่กรรมการตรวจสอบแต่ละคนเข้าร่วมประชุม คณะกรรมการตรวจสอบ		
ค. คณะกรรมการตรวจสอบให้ความเห็นจากการทำหน้าที่ตามกฎบัตรที่กำหนดไว้		
84. คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน		
1) คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนเพื่อทำหน้าที่ช่วย พิจารณาหลักเกณฑ์การจ่ายและรูปแบบค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหารระดับสูง เพื่อเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ โดยคณะกรรมการเป็นผู้อนุมัติค่าตอบแทน ของผู้บริหารระดับสูง ส่วนค่าตอบแทนของกรรมการ คณะกรรมการจะต้องนำเสนอ ที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้เป็นผู้อนุมัติ		
2) คณะกรรมการให้ความเห็นชอบการกำหนดบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ หรือ ก ร ม บ ั ต ร ข อ ง ค ม อ ก ร ร ม ก อ ร พ ิ จ า ร ณา ค ่า ต อ บ แ ท น ที่ เ ป น ลายลักษณ์อักษร		
3) เปิดเผยรายชื่อสมาชิกคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนและคุณสมบัติของสมาชิก แต่ละคน		
4) คุณสมบัติของคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน		
ก. ประธานเป็นกรรมการอิสระและไม่ใช่ประธานคณะกรรมการ		
ข. สมาชิกส่วนใหญ่เป็นกรรมการอิสระ		
5) รายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ต่อคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอ		
6) รายงานการทำหน้าที่ในรอบปีที่ผ่านมาต่อผู้ถือหุ้นในรายงานประจำปี		
ก. เปิดเผยจำนวนครั้งการประชุมคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน		
ข. เปิดเผยจำนวนครั้งที่กรรมการพิจารณาค่าตอบแทนแต่ละคนเข้าร่วมประชุม คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน		

เรื่อง	ใช่	ไม่ใช่
ค. คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนให้ความเห็นจากการทำหน้าที่ตามกฎบัตรที่กำหนดไว้		
85. คณะกรรมการสรรหา		
1) คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาเพื่อช่วยทำหน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์และกระบวนการในการสรรหากรรมการและอาจารย์ระดับสูง รวมทั้งคัดเลือกบุคคลตามกระบวนการสรรหาที่ได้กำหนดไว้ และเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ ซึ่งจะนำเสนอที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้เป็นผู้แต่งตั้งกรรมการ		
2) คณะกรรมการควรเปิดเผยหลักเกณฑ์และขั้นตอนในการสรรหากรรมการและผู้บริหารระดับสูงให้ทราบ		
3) คณะกรรมการให้ความเห็นชอบการกำหนดบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบหรือกฎบัตรของคณะกรรมการสรรหาที่เป็นลายลักษณ์อักษร		
4) เปิดเผยแพร่รายชื่อสมาชิกคณะกรรมการสรรหาและคุณสมบัติของสมาชิกแต่ละคน		
5) คุณสมบัติของคณะกรรมการสรรหา		
ก. ประธานเป็นกรรมการอิสระและไม่ใช่ประธานคณะกรรมการ		
ข. สมาชิกเป็นกรรมการอิสระทั้งคณะ		
6) รายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ต่อคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอ		
7) รายงานการทำหน้าที่ในรอบปีที่ผ่านมาต่อผู้ถือหุ้นในรายงานประจำปี		
ก. เปิดเผยจำนวนครั้งการประชุมคณะกรรมการสรรหา		
ข. เปิดเผยจำนวนครั้งที่กรรมการสรรหาแต่ละคนเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการสรรหา		
ค. คณะกรรมการสรรหาให้ความเห็นจากการทำหน้าที่ตามกฎบัตรที่กำหนดไว้		
86. คณะกรรมการสรรหา และคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน ควรมีการประชุมอย่างน้อย 2 ครั้งต่อปี		
87. ในกรณีที่คณะกรรมการได้แต่งตั้งบุคคลใดให้เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการสรรหาหรือคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน ควรมีการเปิดเผยข้อมูลของที่ปรึกษานั้นไว้ในรายงานประจำปี รวมทั้งความเป็นอิสระ หรือไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์		
88. คณะกรรมการได้พิจารณาแบ่งแยกอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ และฝ่ายจัดการอย่างชัดเจน เช่น อำนาจดำเนินการทางการเงิน หรืออำนาจการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ เป็นต้น		
89. นโยบายการกำกับดูแลกิจการ		
1) คณะกรรมการควรจัดให้มีและให้ความเห็นชอบนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่เป็นลายลักษณ์อักษร		
2) สื่อสารให้ทุกคนในองค์กรเข้าใจ		
3) มีวิธีการส่งเสริมให้ทุกคนในองค์กรปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่กำหนด		

เรื่อง	ใช่	ไม่ใช่
4) ประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการและทบทวนนโยบายดังกล่าวอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง		
90. จรรยาบรรณธุรกิจ (Code of Conduct)		
1) คณะกรรมการให้ความเห็นชอบจรรยาบรรณธุรกิจที่เป็นลายลักษณ์อักษร		
2) จรรยาบรรณธุรกิจครอบคลุมผู้ปฏิบัติทั้งในระดับกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน		
3) สื่อสารให้ทุกคนในองค์กรเข้าใจถึงมาตรฐานด้านจรรยาบรรณธุรกิจของบริษัท		
4) มีวิธีการส่งเสริมให้ทุกคนในองค์กรปฏิบัติตามจรรยาบรรณธุรกิจ		
5) มีมาตรการติดตามการปฏิบัติตามจรรยาบรรณธุรกิจอย่างจริงจังและประเมินประสิทธิผลการปฏิบัติตามจรรยาบรรณดังกล่าว		
91. รายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์		
1) คณะกรรมการกำหนดแนวทางสำหรับการพิจารณาความเหมาะสมของการทำรายการที่ชัดเจนและเป็นไปเพื่อผลประโยชน์ของบริษัทและผู้ถือหุ้นโดยรวมเป็นสำคัญ เช่น ผ่านการกลั่นกรองจากคณะกรรมการตรวจสอบ		
2) คณะกรรมการกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนด		
3) ผู้มีส่วนได้เสียจะไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ		
4) เปิดเผยข้อมูลถูกต้องครบถ้วนในรายงานประจำปีและแบบ 56-1		
92. ระบบควบคุมและตรวจสอบภายใน		
1) มีระบบการควบคุมด้านการดำเนินงาน ด้านรายงานทางการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และนโยบาย		
2) มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบการปฏิบัติตามระบบควบคุมภายในที่วางไว้เพื่อรายงานคณะกรรมการ		
3) หน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบงานตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่		
4) มีกลไกในการรับเรื่องร้องเรียนและการดำเนินการกรณีมีการชี้เบาะแส		
5) คณะกรรมการพิจารณาทบทวนความเหมาะสมและความเพียงพอของระบบควบคุมภายในอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง		
6) คณะกรรมการให้ความเห็นเรื่องความเพียงพอของระบบควบคุมภายในไว้ในรายงานประจำปี		
7) คณะกรรมการควรจัดให้มีบุคคลหรือหน่วยงานที่มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบระบบการควบคุมดังกล่าว และควรทบทวนระบบที่สำคัญอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และให้เปิดเผยไว้ในรายงานประจำปี		
93. การบริหารความเสี่ยง		
1) คณะกรรมการกำหนดนโยบายด้านการบริหารความเสี่ยงให้ครอบคลุมทั้งองค์กร		
2) มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบงานการบริหารความเสี่ยงตามนโยบายและรายงานคณะกรรมการเป็นประจำ		
3) คณะกรรมการพิจารณาทบทวนความเพียงพอของระบบการบริหารความเสี่ยงและประสิทธิผลของการจัดการความเสี่ยงอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง หรือตามที่จำเป็น		

เรื่อง	ใช่	ไม่ใช่
4) ให้เปิดเผยไว้ในรายงานประจำปี และในทุกๆ ระยะเวลาที่พบว่า ระดับความเสี่ยงมีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการให้ความสำคัญกับสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าและรายการผิดปกติทั้งหลาย		
94. คณะกรรมการ หรือคณะกรรมการตรวจสอบควรให้ความเห็นถึงความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงไว้ในรายงานประจำปี		
95. คณะกรรมการควรจัดให้มีแนวทางดำเนินการที่ชัดเจนกับผู้ที่เกี่ยวข้องจะแจ้งเบาะแสหรือผู้มีส่วนได้เสียผ่านทาง Website หรือรายงานตรงต่อบริษัท โดยช่องทางในการแจ้งเบาะแสดังกล่าวให้ผ่านกรรมการอิสระหรือกรรมการตรวจสอบของบริษัท เพื่อให้มีการตรวจสอบข้อมูลตามกระบวนการที่บริษัทกำหนดไว้และรายงานต่อคณะกรรมการ		
96. คณะกรรมการควรมีหน้าที่ในการพิจารณาความเหมาะสมของบุคคลที่จะส่งไปเป็นกรรมการในบริษัทย่อย เพื่อควบคุมการบริหารให้เป็นไปตามนโยบายของบริษัท และการทำรายการต่างๆ ให้ถูกต้อง		
97. การประชุมคณะกรรมการ		
1) คณะกรรมการได้มีการกำหนดตารางการประชุมและวาระประชุมเป็นการล่วงหน้า และแจ้งให้กรรมการแต่ละคนทราบกำหนดการดังกล่าว		
2) ประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการร่วมกันพิจารณาเรื่องเข้าวาระการประชุม		
3) มีการกำหนดวิธีการให้กรรมการแต่ละคนสามารถเสนอเรื่องเข้าสู่วาระการประชุมได้		
4) กรรมการได้รับเอกสารประกอบการประชุมที่มีสารสนเทศสำคัญครบถ้วน ล่วงหน้าอย่างน้อย 5 วันทำการก่อนวันประชุม		
5) กรรมการสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ที่เกี่ยวข้องได้		
6) กรรมการทุกคนควรเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของจำนวนการประชุมที่ได้จัดให้มีขึ้นในรอบปี		
7) ประธานกรรมการจัดสรรเวลาให้กรรมการอภิปรายปัญหาสำคัญอย่างเพียงพอ และควรส่งเสริมให้มีการใช้ดุลยพินิจที่รอบคอบ รวมทั้งประเด็นการกำกับดูแลกิจการ		
8) คณะกรรมการควรสนับสนุนให้กรรมการผู้จัดการเชิญผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ เพื่อให้ข้อมูลในสถานะที่เกี่ยวข้องกับปัญหาโดยตรง และเพื่อมีโอกาสซักถามผู้บริหารระดับสูงสำหรับใช้ประกอบการพิจารณาแผนการสืบทอดงาน		
9) คณะกรรมการควรเข้าถึงสารสนเทศที่จำเป็นเพิ่มเติมได้จากกรรมการผู้จัดการเลขานุการบริษัท หรือผู้บริหารอื่นที่ได้รับมอบหมาย ภายในขอบเขตนโยบายที่กำหนด		
10) ในกรณีที่จำเป็นคณะกรรมการอาจจัดให้มีการเห็นอิสระจากที่ปรึกษาหรือผู้ประกอบวิชาชีพภายนอก โดยถือเป็นค่าใช้จ่ายของบริษัท		
11) คณะกรรมการควรถือเป็นนโยบายให้กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารมีโอกาสที่จะประชุมระหว่างกันเองตามความจำเป็น โดยไม่มีฝ่ายจัดการร่วมด้วย และควรแจ้งให้กรรมการผู้จัดการทราบถึงผลการประชุมด้วย		
12) รายงานการประชุม		
ก. สารสนเทศประกอบด้วยข้อมูลต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย		
• วัน เวลาเริ่ม-เวลาเลิกประชุม		
• ชื่อกรรมการที่เข้าประชุมและกรรมการที่ขาดประชุม		

เรื่อง	ใช่	ไม่ใช่
<ul style="list-style-type: none"> • สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่เสนอคณะกรรมการ 		
<ul style="list-style-type: none"> • สรุปประเด็นที่มีการอภิปรายและข้อสังเกตของกรรมการ 		
<ul style="list-style-type: none"> • มติคณะกรรมการและความเห็นของกรรมการที่ไม่เห็นด้วย (ถ้ามี) 		
<ul style="list-style-type: none"> • ชื่อผู้จดยางาน 		
<ul style="list-style-type: none"> • ชื่อผู้รับรองรายงาน 		
ข. ระบบการจัดเก็บดี สืบค้นง่าย แต่ไม่สามารถแก้ไขโดยไม่ผ่านที่ประชุมคณะกรรมการ		
13) จำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการไม่ควรน้อยกว่า 6 ครั้งต่อปี		
14) เปิดเผยจำนวนครั้งที่กรรมการแต่ละคน เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ ตามข้อกำหนดของสำนักงาน ก.ล.ต.		
15) มีการรายงานผลการดำเนินงานของบริษัทให้คณะกรรมการทราบทุกเดือน ในกรณีที่คณะกรรมการไม่ได้ประชุมทุกเดือน		
16) กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารมีการประชุมกันเองตามความจำเป็นโดยไม่มีฝ่ายจัดการเพื่ออภิปรายปัญหาต่างๆเกี่ยวกับการจัดการที่อยู่ในความสนใจ และแจ้งให้กรรมการผู้จัดการทราบผลการประชุมด้วย		
98. การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ		
1) คณะกรรมการและคณะกรรมการชุดย่อยควรประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง		
2) คณะกรรมการร่วมกันกำหนดหลักเกณฑ์การประเมิน		
3) คณะกรรมการทำการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองเป็นคณะ		
4) คณะกรรมการทำการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองเป็นรายบุคคล		
5) คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาผลการประเมินและกำหนดแนวทางปรับปรุงการทำงาน		
6) คณะกรรมการควรกำหนดบรรทัดฐานที่จะใช้เปรียบเทียบกับผลปฏิบัติงานอย่างมีหลักเกณฑ์		
7) เปิดเผยหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และผลการประเมินการปฏิบัติหน้าที่ทั้งคณะ และรายบุคคลในภาพรวมไว้ในรายงานประจำปี		
8) บริษัทควรจัดให้มีที่ปรึกษาภายนอกมาช่วยในการกำหนดแนวทาง และเสนอแนะประเด็นในการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการอย่างน้อยทุกๆ 3 ปี และเปิดเผยการดำเนินการดังกล่าวไว้ในรายงานประจำปี		
99. ค่าตอบแทนกรรมการ		
1) คณะกรรมการกำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนกรรมการที่ชัดเจน และเสนอขออนุมัติจากผู้ถือหุ้น		
2) มีกระบวนการพิจารณาจำนวนเงินค่าตอบแทนแต่ละปีที่โปร่งใส สามารถเปรียบเทียบได้กับอุตสาหกรรมเดียวกัน และที่ประชุมผู้ถือหุ้นเป็นผู้อนุมัติการจ่ายค่าตอบแทน		
3) ค่าตอบแทนเหมาะสมกับประสบการณ์ ภาระ หน้าที่ ความรับผิดชอบ และประโยชน์ที่ได้รับจากกรรมการแต่ละคน		

เรื่อง	ใช่	ไม่ใช่
4)		
5) กรรมการที่ได้รับมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่ม เช่น เป็นกรรมการชุดย่อย ได้รับค่าตอบแทนเพิ่ม		
6) เปิดเผยแพร่รูปแบบหรือลักษณะของค่าตอบแทน จำนวนเงินค่าตอบแทนที่กรรมการแต่ละคนได้รับ ทั้งที่เป็นตัวเงินและสิทธิประโยชน์อื่นที่ได้รับในฐานะกรรมการ หรือหน้าที่อื่น เช่น ที่ปรึกษา รวมทั้งค่าตอบแทนที่ได้รับจากการเป็นกรรมการ หรือหน้าที่อื่นในบริษัทย่อย เช่น ที่ปรึกษา แยกตามตำแหน่งหรือภาระหน้าที่ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงกับนโยบายที่กำหนด		
100. ค่าตอบแทนกรรมการผู้จัดการและผู้บริหารระดับสูง		
1) ควรเป็นไปตามหลักการและนโยบายที่คณะกรรมการกำหนดภายในกรอบที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น		
2) คณะกรรมการและกรรมการผู้จัดการร่วมกันกำหนดเกณฑ์การประเมินผลงานของกรรมการผู้จัดการ		
3) คณะกรรมการประเมินผลงานกรรมการผู้จัดการ โดยไม่มีกรรมการที่เป็นผู้บริหารร่วมพิจารณา หรือคณะกรรมการมอบหมายให้คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนเป็นผู้ประเมินผลงานกรรมการผู้จัดการ		
4) คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนของกรรมการผู้จัดการตามผลการประเมิน		
5) ประธานกรรมการหรือกรรมการอาวุโสเป็นผู้สื่อสารผลการพิจารณาให้กรรมการผู้จัดการทราบ		
6) ระดับค่าตอบแทนที่เป็นเงินเดือน โบนัส และผลตอบแทนจูงใจในระยะยาวควรสอดคล้องกับผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารแต่ละคน และต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ผู้ถือหุ้นได้รับ รวมถึงความยั่งยืนของบริษัท		
101. แผนการสืบทอดงาน		
1) คณะกรรมการกำหนดแผนในการสืบทอดงาน		
2) คณะกรรมการพิจารณาแผนการพัฒนาผู้บริหารเพื่อประโยชน์ในการสืบทอดงาน		
3) คณะกรรมการควรจัดให้มีโครงการสำหรับพัฒนาผู้บริหาร		
4) คณะกรรมการควรกำหนดให้กรรมการผู้จัดการรายงานเป็นประจำถึงสิ่งที่ได้ทำไประหว่างปี ควบคู่ไปกับการพิจารณาแผนสืบทอดงาน		
5) บริษัทมีการพัฒนาผู้บริหารตามแผนที่กำหนดไว้		
6) บริษัทมีแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่แทนกรณีกรรมการผู้จัดการหรือผู้บริหารระดับสูงไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้		

ฝ่ายพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อตลาดทุน
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
พฤษภาคม 2556

ประวัติการศึกษา

ชื่อ	นางสาวน้ำทิพย์ ขำตันวงศ์
วันเดือนปีเกิด	24 พฤศจิกายน 2530
วุฒิการศึกษา	ปีการศึกษา 2554: วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วิศวกรรมแพทย์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตำแหน่ง	ลูกจ้างชั่วคราว โรงพยาบาลทหารผ่านศึก
ประสบการณ์ทำงาน	2556 – ปัจจุบัน: ลูกจ้างชั่วคราว แผนกส่งกำลัง บำรุงสายแพทย์ กองบริการสายแพทย์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก

